

FIVB™

FÉDÉRATION INTERNATIONALE
DE VOLLEYBALL

PLAJ VOLEYBOLU OYUN KURALLARI
ÖRNEK OLAYLAR KİTAPÇIĞI

(VİDEO UZANTILARI İLE)

2023-2024 SÜRÜMÜ

FIVB Oyun Kuralları ve Hakem Komisyonu Tarafından
Derlenip Hazırlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

SAYFA	KARAR KONUSU	OLAYLAR
2-3	İÇİNDEKİLER	
4	ÖNSÖZ	
5	KISIM I: UYGULAMANIN TEORİK PRENSİPLERİ	
6	KISIM II: OLAYLAR	
6-8	BÖLÜM 1: TESİSLER VE DONANIM	
6-7	Oyun alanı	1.1.1 - 1.1.9
7	File ve Direkler	1.2.1 - 1.2.3
8	Toplar	1.3.1 - 1.3.4
9-11	BÖLÜM 2: KATILANLAR	
9	Takımlar	2.1.1 - 2.1.2
9-10	Malzemeler	2.2.1 - 2.2.7
10-11	Oyuna Katılanların Hak ve Sorumlulukları	2.3.1 - 2.3.6
12	BÖLÜM 3: SAYI, SET VE MAÇ KAZANMA	
12	Sayı Sistemi	3.1.1 - 3.1.2
13-14	BÖLÜM 4: MÜSABAKA ÖNCESİ HAZIRLIK, OYUNUN YAPISI	
13	Müsabaka Öncesi Hazırlık	4.1.1 - 4.1.3
14	Takımın Oluşumu – Oyuncuların Yerleşimi	4.2.1
15-26	BÖLÜM 5: OYUN HAREKETLERİ	
15-16	Oyunun Seyri	5.1.1 - 5.1.8
17	Topla Oynama Hataları	5.2.1
17-19	Topla Oynama	5.3.1 - 5.3.12
19 -20	Filedeki Top	5.4.1 - 5.4.2

FIVB BEACH VOLLEYBALL CASEBOOK 2023-2024

20-23	Filedeki Oyuncu	5.5.1 - 5.5.11
23- 25	Servis	5.6.1 - 5.6.11
25-26	Hücum Vuruşu	5.7.1 - 5.7.4
26	Blok	5.8.1 - 5.8.3
27-34	BÖLÜM 6: MOLALAR VE GECİKTİRMELER	
27-28	Molalar	6.1.1 - 6.1.7
28-29	Oyunu Geciktirmeler	6.2.1 - 6.2.6
30-34	İstisnai Oyun Duraklamaları	6.3.1 - 6.3.12
34	Saha Değişimi ve Duraklamalar	6.4.1 - 6.4.2
35-37	BÖLÜM 7: HATALI DAVRANIŞLAR	
35	Küçük Hatalı Davranışlar	7.1.1 - 7.1.3
35-37	Yaptırıma Yol Açan Hatalı Davranışlar	7.2.1 - 7.2.10
38-42	BÖLÜM 8: HAKEMLER	
38-39	Hakem Grubu ve Yönetim Usulleri	8.1.1 - 8.1.2
39-40	Başhakem	8.2.1 - 8.2.5
40-41	Yardımcı Hakem	8.3.1 - 8.3.5
41-42	Yazı Hakemi ve Skor Hakemi	8.4.1 - 8.4.2
42	Çizgi Hakemleri	8.5.1 - 8.5.2
42	Hakemlerin El İşaretleri	8.6.1 - 8.6.3
43-47	BÖLÜM 9: ÖZEL DURUMLAR	9.1 - 9.18
48-55	BÖLÜM 10: YAZI HAKEMİ OLAYLARI	10.1 - 10.28

ÖNSÖZ

Plaj voleybolu harika bir oyundur. Bunu oynayan, seyreden, analiz eden ve voleybolda hakemlik yapan milyonlarca insana sormanız yeterlidir. Voleybol son yıllarda etkin bir şekilde tanıtılmış ve üst düzey rekabetçi bir spor olarak büyük bir gelişim göstermiştir.

Artan heyecan, hız, patlayıcı hareketler, temiz sağlıklı bir görüntü ve muazzam sayıdaki TV seyircisi; onu izleyen kitlelere oyunu daha sade, daha adil ve daha çekici kılmak ve geliştirmek yönünde itici bir güç yaratmıştır.

Bununla birlikte, oyunun gelişimi açısından bu kuralların dünya çapında doğru ve aynı biçimde uygulanması da önemlidir. Bu plaj voleybolu örnek oyun hareketleri kitapçığı, Oyun Kuralları Komisyonu tarafından onaylanmış kuralların en güncel haline dayanan olayların bir derlemesidir. Kurallar oynanan oyun için genel bir çerçeve sağlar. Bu kararlar, resmi kuralların ruhunu ve anlamını açıklamaktadır ve yönetilecek tüm müsabakalarda izlenecek resmi yorumlardır.

Bu baskı önceki baskıya göre daha kısadır ve 2021'de 37. FIVB Dünya Kongresi tarafından onaylanan Kurallar metninin 2021-2024 baskısına dayanmaktadır.

Guillermo Paredes,

FIVB Oyun Kuralları ve Hakem Komisyonu Başkanı

KISIM 1 – UYGULAMANIN TEORİK PRENSİPLERİ

Hakem kuralları uygulamaya koyan kişidir. Kuralların doğru uygulanması için hakemler kuralları hatasız bir şekilde bilmek ve oyun bağlamında kararlı ve doğru bir şekilde uygulamak zorundadır. Kural 23.2.3 şöyle der: “Hakem, kurallarda belirtilmeyenler de dahil olmak üzere oyunla ilgili her konuda karar verme yetkisine sahiptir.” Bu ancak kuralların oluşturulma ve uygulanma temel prensiplerinin tümüyle kavranmasıyla mümkün olabilir.

Unutmayın ki hakem geri planda kalır ama aynı zamanda oyunu en güzel sunacak şekilde hareket eder ve bu sayede oyun daha geniş kitleler için çekici hale gelir.

Oyunun daha popüler olmasını istiyoruz. Bunun yolu da çekici bir gösteri sergilemekten geçiyor.

ÖRNEK OLAYLAR KİTAPÇIĞI 2024 BASKISI İÇİN KURALLAR

Örnek Olaylar Kitapçığı, bir dizi FIVB Kongresi tarafından yürürlüğe giren kuralların bir yansımasıdır. Diğer kurallar ve uygulama değişikliklerinin her zaman dikkate alınması muhtemel olsa da, oyunu daha çekici hale getirmek için, spor ve takipçilerinin değişmesinden ötürü, burada gösterilen kararların günümüzde yürürlükte olan kurallarla ilgili kararlar olduğunu hatırlamakta fayda vardır. (FIVB Resmi Plaj Voleybolu Kuralları 2021-2024)

Plaj voleybolu örnek olaylar kitapçığının her yeni/güncellenmiş baskısında, sezon boyunca karşılaşılan örnek olayları eklemeye devam edeceğiz. Resmi oyun kurallarına dayanarak plaj voleybolu ve voleybolun iki disiplinde ortak olan kuralları ve voleybol örnek olaylar kitapçığındaki benzer olayları örnek alabilir ve plaj voleybolu için uygulayabilirsiniz.

2024 sürümünde, 5.5.4, 6.3.3, 7.1.2 ve 8.2.1 olmak üzere dört güncellenmiş olay, 7.1.3, 8.2.4, 8.2.5, 9.19 ve 10.29 olmak üzere beş yeni olay, uygulanan protokollerin ve prosedürlerin önemini gösteren çok ilginç örnekler sunmanın yanı sıra sağduyu ve kuralların farklı durumlarda nasıl uygulanacağı konusunda yol gösteriyor.

2024 örnek olaylar kitapçığı ayrıca olayı ve örneği daha iyi sergilemek için videolara bağlantılar da sağlar.

Videolara ilgili bağlantıya tıklayarak erişilebilir.

Yıldan yıla yeni videolar ve linkler eklenebilir.

KISIM 2 – OLAYLAR

BÖLÜM 1 – TESİSLER VE DONANIM

OYUN ALANI

<p>1.1.1 Bir oyuncu, oyun devam ederken kumların altında tehlikeli bir nesne bulursa hakem oyunu durdurmalı ve oyuna devam etmeden sahanın kontrol edilmesine izin vermeli midir?</p>	<p>Karar Evet. Oyuncuların sağlığı ve güvenliği her şeyden önce gelmektedir. Kural 1.2.1, 1.2.3, D1a, D1b, D2</p>
<p>1.1.2 Hakem, köşelerin sabitlenmesi için metal aparatlar ve direkler-file için de metal teller kullanıldığını tespit ederse maçı erteleyebilir mi?</p>	<p>Karar Evet. Hakem, müsabaka öncesi kontrolleri sırasında daima oyuncuların güvenliğini düşünmelidir. Kural 1.2.1, 1.2.3, 1.3.2, D1a, D1b, D2</p>
<p>1.1.3 Bir oyuncu, oyun devam ederken çizgilerden birini çeker ve sabitleyici aparat gevşerse hakem oyunu durdurmalı mıdır?</p>	<p>Karar Evet. Başhakem düdüğü derhal çalmalı ve ralli tekrarını işaret etmelidir. Oyun alanı, Kural 1.1.1'deki tanıma uymayan bir hal aldığı için oyuna devam edilmeden önce tüm aksaklıklar giderilmelidir. Kural 1.1.1</p>
<p>1.1.4 Bir oyuncu, köşedeki sabitleyici aparat ile teması sonucu sakatlanıp oyuna devam edemeyecek duruma gelir. Hakem, böyle bir durumu önlemek için ilk etapta ne yapmalıydı?</p>	<p>Karar Hakemler müsabaka öncesi saha kontrollerinde, oyunculara tehlike oluşturabilecek durumları fark edip sorunu o anda çözmeliydi. Kural 1.2.1, 1.3.2</p>
<p>1.1.5 Kaptanın; başhakemden, sahanın tırmık ile doğru bir şekilde düzeltilmesini ve her iki takım için de tehlike önleyici seviyeye getirilmesini talep etme hakkı var mıdır?</p>	<p>Karar Evet, kaptanın hakemden böyle bir talepte bulunma hakkı vardır. Yapılan kontrolde kaptanın talebinin haklı olduğu kanaatine varılırsa hakem, takımın talebinin doğruluğunu kabul ederek derhal sahanın tırmıklanmasına izin vermelidir. Kural 1.2.1</p>
<p>1.1.6 Bir oyuncu; servis kullanacağı sırada, sahayı tam olarak çevrelemeyen panoların arasında durur. Oyuncu bu şekilde panoların dışında dururken hakem servis için düdük çalabilir mi?</p>	<p>Karar Hayır, başhakem servis atışına izin vermez. Fakat oyuncunun, pano sınırlarının içine gelmesi için uyarıda bulunmalıdır. Kural 1.1.1, 1.1.2</p>
<p>1.1.7 Şiddetli yağmur esnasında her iki kaptan da başhakemden oyunu durdurmasını talep eder. Hakemler ne yapmalıdır?</p>	<p>Karar Plaj voleybolunda oyunu durdurma kararı Turnuva Organizasyon Komitesi tarafından alınır. Hakemler, yalnızca komite uygun olmadığı zaman ve oyunculara büyük tehlike arz edebilecek kuvvetli rüzgâr veya yıldırım ihtimallerinde oyunu durdurabilir ve oyunculardan takım oturma sıralarına gitmelerini isteyebilir. Kural 22.2.3, 22.2.5, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>

<p>1.1.8 Kaptan, oyun alanının tamamının müsabaka öncesi sulanması ile ilgili talebi başhakem tarafından reddedildikten bir süre sonra hortumu alıp oyun alanının kendine ait tarafını sulamaya başlar. Başhakem böyle bir durumda ne yapmalıdır?</p>	<p>Karar Başhakem, ilk olarak müsabakadan önce Teknik Delege'den bir karar vermesini talep edebilirdi. Müsabaka esnasında herhangi bir sulama işlemi molalar, teknik molalar ve setler arasında hakem denetiminde ve herhangi bir gecikmeye neden olmadan, her iki takımın da eşit yararı gözetilerek yapılmalıdır. (Önceden herhangi bir geciktirme yaptırımı uygulanmadığı göz önünde bulundurulursa) Oyuncuya önce hakemlerin kararını görmezden geldiği için (geciktirme uyarısı) ve sonra da oyun alanını sulayarak bir gecikmeye neden olduğu için (geciktirme ihtar) yaptırım uygulanmalıdır. Kural 18.2.2, 18.2.3, 22.2.3, 22.2.5, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>1.1.9 Müsabaka esnasında kaptan, kumun sıcaklığı ile ilgili başhakeme itirazda bulunursa başhakem böyle bir şikâyeti kabul etmeli midir?</p>	<p>Karar Başhakem, böyle bir nedenden dolayı İtiraz Protokolü uygulanmaması için elinden gelen tüm çabayı sarf etmeliydi. Oyun şartları hakkında kendi kararını vermek için kumların durumunu incelemeliydi. Eğer hakem ve takım, oyun şartlarının oldukça zor olduğu kanaatine varırsa hakem, Teknik Delege'den, sulama için oyuna kısa bir süre ara verilmesini talep etmelidir. Kural 1.1, 1.3, 5.1.2, 5.1.2.2</p>

FİLE VE DİREKLER

<p>1.2.1 Isınma esnasında kaptan, hakemden filenin yüksekliğini ve gerginliğini kontrol etmesini isteyebilir mi?</p>	<p>Karar Evet, isteyebilir. Hakemler böyle bir durumda fileyi hızlı bir şekilde tekrar kontrol etmelidir. Kural 22.2.5, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>1.2.2 Kaptan müsabaka esnasında hakeme filenin çok düşük olduğunu ve kontrol etmesini söylerse hakem ne yapmalıdır?</p>	<p>Karar Hakemler fileyi kontrol etmeli ve gerekirse saha görevlisinden fileyi düzeltmesini istemelidir. Ardından müsabakaya devam edilir. Kural 22.2.5, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>1.2.3 Başhakem, TV mikrofonları ve kulaklıkları kullanıyorsa ve 2. ve 3. set arasında kura atışı yapmak için kuleden inmesi oyunda bir gecikmeye neden olacaksa kura atışı yardımcı hakem tarafından yapılabilir mi?</p>	<p>Karar Evet, yardımcı hakem 3. set öncesi kura atışını yapabilir. Bununla birlikte, başhakem bu durumu ilk kura atışında açıklamalı ve ilgili Teknik Delege'den bu uygulama için izin istemelidir. Kural 7.1, 22.3.1.2, 23.2.9, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>

TOPLAR

<p>1.3.1 On adet oyun alanının kullanıldığı bir turnuvada yeterli sayıda top ve görevli yoksa bazı kortlarda tek top sistemi kullanılabilir mi?</p>	<p>Karar Evet. Turnuva Teknik Delege'sinden izin alınması ve oyuncuların ralli aralarında top iletimi konusunda bilgilendirilmesi halinde bu mümkündür. Kural 3.3</p>
<p>1.3.2 Hava sıcaklığının çok yüksek olduğu bir turnuvada takım kaptanı, başhakemden topun basıncını kontrol etmesini isteyebilir mi?</p>	<p>Karar Evet, isteyebilir. Bu durumda başhakem, yardımcı hakemden topun basıncını kontrol etmesini ister. Güneş ışığına uzun süre maruz kalmak topun basıncında değişikliğe neden olabilir. Kural 1.5, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>1.3.3 Oyun esnasında top ıslanırsa hakemler ne yapmalıdır?</p>	<p>Karar Hakemler topların çok fazla nemli veya ıslak olmadığından emin olmalıdır, çünkü bu tür durumlar topun basıncını ve ağırlığını etkilemektedir. Böyle durumlarda her bir set için ikinci bir top seti hazır bulundurulmalıdır. Kural 3.1, 3.2</p>
<p>1.3.4 Yardımcı hakem müsabaka esnasında beş maç topunun da kullanıldığını fark ederse ne yapmalıdır?</p>	<p>Karar Maç toplarının kullanımının sorumluluğu açık bir şekilde yardımcı hakeme aittir. Yardımcı hakem şunları yapmalıdır: 1- Müsabaka öncesinde dört adet maç topunun kullanıma hazır olduğunu kontrol etmelidir. 2- En az bir adet yedek maç topunun sehpa veya masada olduğundan emin olmalıdır. Böyle bir durumda, yedek top olarak bulundurulması gereken top masaya getirilir. Kural 3.3</p>

BÖLÜM 2 – KATILANLAR

TAKIMLAR

<p>2.1.1 Bir takım, serbest bölge dışında bulunan antrenörüyle konuştuğu için oyun alanına derhal dönmeyerek oyunu geciktiriyorsa başhakem ne yapmalıdır?</p>	<p>Karar Başhakem, takıma geciktirme uyarısı veya geciktirme ihtarını yaptırmı uygulamalıdır. (uygun yaptırım hangisi ise) Ek olarak, müsabakanın Teknik Delegatesinden antrenörün bulunduğu tarafa gelip durumu incelemesini talep etmelidir.</p> <p style="text-align: right;">Kural 4.1.4</p>
<p>2.1.2 Bir takımın kaptanı, başhakemden; diğer takımın, antrenörü tarafından yönetildiğine dikkat etmesini istediğinde başhakem ne yapmalıdır?</p>	<p>Karar Başhakem, müsabakanın Teknik Delegatesinden ilgili tarafa geçerek durumu incelemesini talep etmelidir.</p> <p style="text-align: right;">Kural 4.1.4, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>

MALZEMELER

<p>2.2.1 Oyuncunun sivri bir yüzük takmasına izin verilir mi?</p>	<p>Karar İzin verilmez. Oyuncu, muhtemel bir sakatlanmayı önlemek için yüzüğünü ya çıkarmalı ya da bant ile sarmalıdır.</p> <p style="text-align: right;">Kural 4.5</p>
<p>2.2.2 Başhakem her iki takımın da aynı renk forma giydiğini fark ederse ne yapmalıdır? Referans: Örnek Olay 10.2</p>	<p>Karar Başhakem her iki takımın da kaptanı ile konuşarak bir çözüm bulmaya çalışır ve gerekirse kura atışını da gerçekleştirir. Eğer soruna bir çözüm bulunamazsa müsabakanın Teknik Delegatesini mutlaka bilgilendirir.</p> <p style="text-align: right;">Kural 4.4</p>
<p>2.2.3 Oyuncu, medikal sebepler ile şort altına giyilen tayt/uzun kollu ile oynamak için başhakemden izin isterse başhakem buna izin verebilir mi?</p>	<p>Karar Evet. Oyuncunun şort altı taytla oynamak için başhakemden onay almasına ihtiyaç yoktur. Kıyafetlere ilişkin yeni düzenlemeye göre oyuncular, partnerlerinin böyle bir zorunluluğu olmayacak şekilde, uzun kollu ya da taytları kullanmakta özgürdürler. Sıcaklık derecesi vb. gibi ek hükümler ön koşul olarak konulmayacaktır. Ancak aynı takımın her iki sporcusunun da aynı maçta tayt/uzun kollu giymeyi tercih etmesi durumunda bu ek kıyafetler aynı tarz ve renkte olmalıdır.</p> <p style="text-align: right;">Kural 4.4.3</p>

FIVB BEACH VOLLEYBALL CASEBOOK 2023-2024

<p>2.2.4 Müسابaka esnasında bir oyuncunun şortu kötü bir şekilde yırtılırsa başhakem oyuncuya şortunu aynı tipteki eşi ile değiştirmesi için, herhangi bir geciktirme yaptırımını uygulamadan izin vermeli midir?</p>	<p>Karar Evet. Başhakem buna izin vermelidir ve takıma herhangi bir yaptırım uygulamamalıdır. Kural 4.4.2</p>
<p>2.2.5 Oyuncunun saat takması izin verilir mi?</p>	<p>Karar Evet. Oyuncuların saat takmasına izin verilir. Kural 4.5.1, FIVB Kararı</p>
<p>2.2.6 Oyuncu, plaj çorapları ile oynayabilir mi?</p>	<p>Karar Evet. Oyuncular, başhakeme taleplerini iletmeleri halinde; çorap, lastik patik ve ayakkabı gibi ürünler kullanabilir. Kural 4.3.2, 4.4.1, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>2.2.7 Hakemler, oyuncuların formalarındaki numaraların müسابaka cetvelindeki numaralarla uyuşmadığını görürlerse ne yapmalıdır? Referans: Örnek Olay 10.2</p>	<p>Karar Hakemler, formanın veya forma-şort-taytın derhal değiştirilip bu durumun düzeltilmesini sağlar. Bu durumda herhangi bir yaptırım uygulanmaz. Sayılar aynı şekilde kalır ve servis atışını kullanacak takım ile maç kaldığı yerden devam eder. Kural 4.4</p>

OYUNA KATILANLARIN HAK VE SORUMLULUKLARI

<p>2.3.1 Takım kaptanı; başhakemden, çizgi hakeminin kararını tekrar göstermesini talep edebilir mi?</p>	<p>Karar Evet, takım kaptanı başhakemle konuşmak için izin isteyebilir ve başhakemden kararın yorumunun açıklanmasını talep edebilir. Hakemin, talebi dikkate alması gerekir ve çizgi hakeminden işareti tekrarlamasını isteyebilir. Kural 5.1.2.1</p>
<p>2.3.2 Başhakem tarafından verilen bir karar oyuncular arasında bir kafa karışıklığına neden olursa takım kaptanı, başhakemden kararın yorumunun açıklanmasını talep edebilir mi?</p>	<p>Karar Evet, talep edebilir. Başhakem, takım kaptanına, kararını uygun olan resmi el işaretiyle tekrarlamalı ve açıklamalıdır. Takım kaptanı açıklamayı kabul etmezse İtiraz Protokolü başlığında itiraz niyetini belirtir. Başhakem; itirazın, İtiraz Protokolüne uygunluk kriterlerini sağlayıp sağlamadığına karar vermelidir. Şayet itiraz kriterlere uyuyorsa başhakem takımın talebini reddedemez. Başhakem, bu durumda, protokolü uygulamalı ve Hakem Delegatesini çağırmalıdır. Kural 5.1.2.1, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>

<p>2.3.3 Başhakem, Top İzi Protokolünü uygulamak ister ve oyuncularından biri bu izi yok etmeye çalışırsa başhakem ne yapmalıdır?</p>	<p>Karar Başhakem böyle bir durumda topun dahil veya hariç olduğuna karar veremez. Başhakem bu duruma neden olan oyuncuya derhal yaptırım uygulamalıdır. (Kırmızı Kart) Kural 20.2.1, 20.3.1</p>
<p>2.3.4 Eğer bir oyuncu; verilen dahil-hariç kararından hemen sonra, üzerinde oyun hareketini gerçekleştirdiği çizgiyi düzeltirse veya üzerinde oynama yaparsa başhakem ne yapmalıdır?</p>	<p>Karar Başhakem; oyuncunun bir hatayı örtmek için böyle bir hareket yaptığını sezerse oyuncuya, uygun bir yaptırım uygulayabilir. Kural 20.1, 20.2</p>
<p>2.3.5 Takım kaptanı, başhakemin karar verme yetisini veya tarafsızlığını sorguluyorsa ve kararları hakkında sorular soruyorsa başhakemin tepkisi nasıl olmalıdır?</p>	<p>Karar Bir hakem; muhatabı olduğu kişinin davranışı kabul edilebilir olsun veya olmasın, her zaman nazik bir biçimde iletişim kurmalı ve tüm soruları profesyonelliğin gerektirdiği sınırlar çerçevesinde cevaplamalıdır. Ayrıca böyle davranışlara da izin vermemelidir. Hakem, uygun olduğunda, sözlü uyarısını yapmalı; bunu resmi uyarı (sarı kart) takip etmeli; en son olarak da ceza yaptırımlarını uygulamalıdır. Kural 20.1, 20.2, 20.3</p>
<p>2.3.6 Takım kaptanı; müsabaka tamamlanır tamamlanmaz, müsabaka cetvelini de imzalamayıp oyun sahasını doğrudan terk ediyorsa başhakem müsabaka cetvelini tamamlamak için ne yapmalıdır? Referans: Örnek Olay 10.3</p>	<p>Karar Durumu Hakem Delegatesine yönlendirmeden önce başhakem, müsabaka cetvelini tamamlamak için bu durumu cetvelin "Düşünceler" kısmına mutlaka not etmelidir. Kural 5.1.3.1, Müsabaka Cetveli Talimatları</p>

BÖLÜM 3 – SAYI, SET VE MAÇ KAZANMA

SAYI SİSTEMİ

<p>3.1.1 Müsabaka başlamadan gerçekleşen tıbbi bir sakatlık üzerine başhakem, maçın oynanamayacağını müsabaka cetveline kaydetme açısından nasıl bir yol izlemelidir? Referans: Örnek Olay 10.4</p>	<p>Karar Her iki hakem de müsabaka cetvelinin “Düşünceler” bölümüne maçın oynanamama durumunun not edilerek gerekli tüm detayların tamamlandığına emin olması gerekmektedir. Kura atışı yapılmasına veya ısınma süresi verilmesine gerek yoktur. Her iki takım da sonucu onaylayarak müsabaka cetvelini imzalamalıdır. Başhakem; resmi tıp görevlilerini oyun sahasına çağırmalı ve tüm oyuncuları, ilgili Teknik Delegeyi, turnuva organizatörlerini ve görevlilerini ilgili durum ve maçın oynanamaması hakkında bilgilendirmelidir. Müsabaka cetveline maçın oynanamayacağını belirten bilgilerin kaydedilmesi başhakemin sorumluluğundadır. Kural 6.4, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>3.1.2 Hakemin, takımların 2. sette takip edeceği servis sırasını belirlerken nasıl bir yol izlemelidir?</p>	<p>Karar Hakem şunlar yapmalıdır: 1- İlk olarak, ilk set öncesi kura atışını kaybetmiş olan takıma kararını sormalıdır. 2- Diğer takıma, kalan seçeneklere göre tercihini sormalıdır. Bu iki aşama servis atacak takımı ve oyun alanlarını belirlemelidir. 3- Ek olarak, hakemler takımların servis sıralarını belirlemelidir. Kural 7.6</p>

BÖLÜM 4 – MÜSABAKA ÖNCESİ HAZIRLIK, OYUNUN YAPISI

MÜSABAKA ÖNCESİ HAZIRLIK

<p>4.1.1 Bir kaptan, kura atışını kazandıktan sonra hangi oyun alanını seçmek istediğine karar vermek için oyun alanına giderek kendine göre bir kontrol yapabilir mi?</p> <p style="text-align: right;">Referans: Örnek Olay 10.6</p>	<p>Karar Bu durum; yazı hakemine resmi ısınma süresinin sonuna kadar müsabaka bilgilerini tamamlamak için yeterli süre tanınabilecek olması ve kararın olabildiğince hızlı verilmesi kaydıyla kabul edilebilir.</p> <p style="text-align: right;">Kural 7.1</p>
<p>4.1.2 Bir oyuncu, resmi ısınma süresinin sonunda tuvalete veya lavaboya gitmek için başhakemden izin isteyebilir mi?</p>	<p>Karar Evet, ancak bir oyuncu tuvaleti kullanırken oyunun normal akışını geciktirirse, bu takıma/oyuncuya tıbbi mola (tuvalet molası) kullanılır. Bir oyuncunun tuvalet kullanma talebi üzerine, ilgili oyuncunun maçın başlangıç saatinde sahada hazır bulunmaması halinde, başhakemin ilgili takıma tıbbi molasını (tuvalet molasını) kullandığı bilgisi verilir. Maç esnasında da kurallara uygun duraklama bitiminde (Mola, Teknik Mola, set araları, ralliler arası 12”) bu protokol uygulanır. Oyunda bir rezerv hakem yer almadığı durumlarda, yardımcı hakem her zaman oyuncuya eşlik etmeli, başhakem yazı masasına yakın durarak süreci kontrol altında tutmalıdır.</p> <p style="text-align: right;">Kural 17.1.2, Hakem Yönergeleri ve Talimatları</p>
<p>4.1.3 Eğer ısınma sahaları maç için kullanılan sahadan farklı yöne bakıyorsa, oyuncular 3 dakikalık resmi ısınma yerine 5 dakikalık resmi ısınma süresi talep edebilir mi?</p>	<p>Karar Buna turnuva öncesinde Organizasyon Komitesi tarafından karar verilmesi ve Teknik Delege aracılığıyla tüm katılımcılara bildirilmesi gerekirdi. Ancak durum böyle değilse hakem, ısınma kortu ile maç kortu arasında önemli bir fark olduğu durumlarda yeni koşullara uyum sağlanması amacıyla oyuncuların bu isteğini kabul etmelidir.</p> <p style="text-align: right;">Kural 7.2</p>

TAKIMIN OLUŞUMU / OYUNCULARIN YERLEŞİMİ**4.2.1**

Yazı hakemi, 1. setin başlangıcından önce servis sırasının müsabaka cetvelindekinden farklı olduğunu görürse ne yapmalıdır?

Referans: Örnek Olay 10.5

Karar

Yazı hakemi set başlangıcında servis sırasının müsabaka cetvelinde farklı olduğunu hakemlere derhal bildirmelidir.

İlk olarak, hakemler müsabaka cetvelinin doğruluğunu kontrol etmelidir. Eğer servis sırasının işaretlenmesi sırasında iletişim kaynaklı bir yanlış ihtimali varsa bu durum müsabaka cetvelinde derhal düzeltilmeli ve ilgili oyuncu servis atışına yönlendirilmelidir.

Bir hakem; oyuncuların kararlarını, oyunun doğasını çok fazla değiştirmedeği ve rekabet konusunda avantaj sağlamadığı sürece genellikle kabul etmelidir.

Kural 7.3, 7.7

BÖLÜM 5 – OYUN HAREKETLERİ

OYUNUN SEYRİ

<p>5.1.1 Aşağıdaki durumda hem başhakemin hem de yardımcı hakemin işareti nasıl olmalıdır? Müsabaka esnasında top, file üzerindeki karşılıklı hızlı dokunuşlar ile gidip gelmiştir. Topa son olarak kimin dokunduğu anlaşılammıştır. Bu top daha sonra yardımcı hakem tarafındaki uzun çizgiden harice düşmüştür.</p>	<p>Karar Yardımcı hakem hızlı ve açıkça anlaşılacak bir biçimde hatalı olan takım tarafına geçmeli ve başhakeme yardımcı olmak için topun hariç veya dâhil olduğunu belirten gizli işaretini yapmalıdır. Başhakem de çizgi hakemi ve yardımcı hakemin işaretlerine bakmalı, ralliyi kazanan takımı işaret etmeli, hatanın nevini göstermeli ve gerekirse hatalı oyuncuyu belirtmelidir. Eğer başhakem, temasların aynı anda olduğuna kanaat getirirse ve sonrasında top oyun alanı dışına düşerse ralliyi topun oyun alanı dışına düştüğü taraftaki takım kazanır. Böyle bir durumda başhakem topa son dokunan oyuncuyu kararlı bir şekilde göstermelidir. Bununla birlikte; hakemler, aynı anda olan ve rakibin bloğundan sektirmeye yönelik olan vuruşları ayırt etmelidir. Kural 9.1.2.2, 21.2.3.1</p>
<p>5.1.2 Top oyun alanı dışına düşer ve çizgiye temas etmezse ama bununla birlikte çizgi, topun kum ile teması nedeniyle hareket ederse başhakem bu topa dahil kararı vermeli midir?</p>	<p>Karar Başhakem böyle bir topa “hariç” kararı vermelidir. Çizginin, top ile teması haricinde de hareket etmesi oyun sahası yüzeyinin doğası gereğidir. Başhakem, oyunculara “dahil top”un tanımını iyi bir şekilde açıklamalı ve olası yanlış yorumlamaların önüne geçmelidir. Bununla birlikte, hakemler; topun büyük bir kısmının oyun alanı dışında olduğu, fakat bir kısmının çizgiye temas ettiği durumlara da dikkat etmelidir. Bu durumlarda top çizgiye temas ettiğinden “dahil” toptur. Kural 8.3</p>
<p>5.1.3 Top çizginin yakınına düştüğünde yardımcı hakem çizgi hakeminden farklı bir işaret gösterirse başhakemin uygulaması nasıl olmalıdır?</p>	<p>Karar Yardımcı hakem; normal şartlarda, %100 emin olmadan çizgi hakeminin kararının aksine bir işaret göstermemelidir. Fakat bu durumda başhakem, yardımcı hakemin işaretini göz önünde bulundurmalıdır. Bununla birlikte başhakem sırasıyla şunları yapmalıdır: 1- Dördüğünü çalmalıdır. 2- Tüm hakemlerden gerekli bilgiyi almalıdır. 3- Kendinin ne gördüğüne göre karar vermelidir. 4- Bu karar için sorumluluk almalıdır. Kural 8.3, 8.4, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>

<p>5.1.4 Top çizgiye çok yakın düşmüştür. Çizgi hakemi “hariç” kararını işaret etmiştir, fakat başhakem ve yardımcı hakem topun çizgiye temas ettiğini düşünmektedir. Hakemler bu durumda ne yapmalıdır?</p> <p>Video için tıklayınız</p>	<p>Karar Yardımcı hakem, başhakeme yardımcı olmak için topun “dahil” olduğunu işaret etmelidir. Başhakem ise bu durumda çizgi hakeminin işaretini kabul etmeyip “dahil top” kararını vermelidir.</p> <p>Kural 8.3</p>
<p>5.1.5 Top, devam eden rallinin bir önceki pozisyonunda savunma yapan takımın oyuncularının hareketleri nedeniyle önemli ölçüde yeri değişen çizginin içine düşerse başhakemin kararı ne olmalıdır?</p>	<p>Karar Başhakem, çizginin düzeltilmesini ister ve ardından topun düştüğü yere göre “dahil” veya “hariç” kararını verir.</p> <p>Kural 8.3, 8.4, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>5.1.6 Top, bir önceki savunma hareketinde az miktar yeri değişen çizgiye temas ederek oyun alanına düşer. Bu durumda başhakemin kararı ne olur?</p>	<p>Karar Başhakem, bu durumda “dahil” kararını vermelidir. Ralli esnasında çizgilerde meydana gelen küçük yer değişimleri çizginin düzeltilmesine ve nihai kararın bu düzeltmeye göre verilmesine neden olmaz. Bu duruma istisna olarak çizginin, oyunun en son anlarında meydana gelen yer değişimleri düşünülebilir.</p> <p>Kural 8.3, 8.4, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>5.1.7 Top, servis atışında geçiş boşluğu içinden geçtikten sonra şiddetli rüzgar nedeniyle alt boşluktan servis atışını kullanan takımın oyun alanına düşerse başhakemin kararı ne olmalıdır?</p>	<p>Karar Bu durum nadir görülebilecek bir olaydır. Bununla birlikte; top, geçiş boşluğundan geçtikten sonra rakibin top kendi oyun boşluğundayken oynama şansı vardır. Bu nedenle sayı, servis kullanan takımın olmalıdır.</p> <p>Kural 10.1.1, 12.6.2.1</p>
<p>5.1.8 Bir takım; topu, yardımcı hakem tarafındaki antenin kısmen üzerinden rakibin oyun alanına yönlendirir. Yardımcı hakem düdük çalmalı mıdır?</p>	<p>Karar Evet, bu durum kendi tarafında gerçekleştiği için böyle bir hataya düdük çalma ve işaret etme yetkisi vardır. Aynı zamanda, çizgi hakemi de “bayrağını sallayarak ve anteni işaret ederek” kendi üzerine düşeni yapmalıdır. Bununla birlikte, şuna dikkat edilmelidir; top şayet antenin üzerinden rakip serbest bölgesine yönlendirilmişse böyle bir durumda düdük çalmaya veya işaret etmeye gerek yoktur.</p> <p>Kural 10.1.2, 23.3.2.4</p>

TOPLA OYNAMA HATALARI

<p>5.2.1 Filenin tam üzerinde topa aynı anda yapılan temastan sonra top filenin "A" takımı tarafındaki sınır çizgilerinin dışına düşer. Ralliyi kim kazanır?</p>	<p>Karar A takımı servis atma hakkını kazanır. Çünkü rakiplerin aynı anda yaptıkları temas sonrasında top sınır çizgilerinin dışına düşerse topun düştüğü yerin pozisyonuna göre filenin karşı tarafında bulunan takım hata yapmış olur. Kural 9.1.2.2, 9.1.2.3, 9.2.2.2</p>
---	--

TOPLA OYNAMA

<p>5.3.1 Bir oyuncu oyun alanının dışına giden topu takım arkadaşına geri döndürmek için yazı masasından destek aldı. Topla temas yazı masasının rakibin serbest bölgesinde kalan tarafındaydı. Başhakem müdahale etmedi ve oyunun devam etmesine izin verdi. Oyuncu topu bu pozisyondan oynama hakkına sahip miydi?</p>	<p>Karar Evet. Bu görülemeye değer bir oyun hareketiydi. Kural metnine göre, top, rakibin serbest bölgesinde olsa bile tüm yazı masa üstünden çevrilebilir. Yani bu kurallara uygun bir hareketti ve başhakem rallinin devam etmesine izin vererek doğru bir uygulama yaptı. Kural 9</p>
<p>5.3.2 Bir müsabakada, top ince bir temas ile oyuncuya değer fakat başhakem görmez. Başhakem bu durumda takımın 2 veya 3 vuruş hakkı kaldığına nasıl emin olmalıdır?</p> <p>Video için tıklayınız</p>	<p>Karar Başhakem, nihai kararı vermeden önce herhangi bir durumu işaret edip etmediklerini görmek için yardımcı hakemi ve çizgi hakemi ile daima göz teması kurmalıdır. Kural 14.1.3, 14.4.1</p>
<p>5.3.3 Başhakem, servisten gelen topu karşılanması zor bir top olarak düşünerek savunma yapan oyuncunun, topla temasının uzadığı parmak pas ile karşılama hareketinin (tutma, yakalama) kurallara uygun olduğunu değerlendirdi. Servis atan takımın kaptanı itiraz edebilir mi?</p>	<p>Karar Evet, itiraz edebilir. Servis, karşılanması zor bir top olarak sayılmayan bir istisnadır. Bu nedenle, servis topunu bu şekilde karşılamak kurallara uygun değildir. Eğer oyuncu topla baş üstü parmak pas ile temas ediyorsa (oyun kurmak için, vb.) temas temiz olmalıdır (çift vuruş veya tutma/fırlatma olmamalıdır.) Kural 9.2.2, 9.2.2.1, 9.2.2.2, 9.2.2.4, 9.3.3, 9.3.4</p>
<p>5.3.4 Bir oyuncu mümkün olan her durumda oyun kurmasını tamamlayabilir mi?</p> <p>Video için tıklayınız</p>	<p>Karar Başhakem sadece kuralları baz almalıdır. Oyuncunun pas atmadan önce, pas atarken veya pas attıktan sonraki pozisyonunu göz önünde bulundurmamalıdır. Bir oyuncu, her pozisyonda hatalı oyun kurma ihtimaline sahiptir. Kural 9.2, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>

<p>5.3.5 Rakipten gelen hangi tip toplar karşılanması zor top olarak düşünülmelidir?</p> <p>1.video için tıklayınız</p> <p>2.video için tıklayınız</p>	<p>Karar Başhakem aşağıdaki koşulları göz önünde bulundurarak karşılanması zor top kararını vermelidir.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1- Savunmadaki oyuncu, tekniğini değiştirmek için yeterli zamana sahip mi? 2- Hücum ile savunma hareketi arasındaki zaman ve mesafe 3- Topun hızı, bloğa çarptığından veya fileye temas ettiğinden dolayı değişti mi? 4- Savunma yapan oyuncunun hareketinin asıl amacı bir savunma hareketi mi, yoksa hücum hareketi mi? <p>Kural 9.2.2.1</p>
<p>5.3.6 Karşılanması zor top bloğa hafifçe temas eder fakat hızında ve yönünde herhangi bir değişim olmaz. Savunma yapan oyuncunun oyun hareketine izin verilir mi?</p>	<p>Karar Evet, izin verilir. Bu takımın ikinci vuruşu olmasına rağmen topla bu şekilde oynanmasına izin verilir. Hakemin, topun karşılanması zor top kriterlerini karşıladığından ve savunma yapan oyuncunun, tekniğini değiştirmek için yeterli zamanı olup olmadığından emin olması gerekir.</p> <p>Kural 9.2.2.1, 9.2.3.2, 9.3.3, 9.3.4</p>
<p>5.3.7 Top filenin üst kısmına değerse ve hızında önemli bir düşüş olursa savunma yapan oyuncunun karşılanması zor top oyun hareketine izin verilir mi?</p>	<p>Karar Hayır. Çünkü bu durumda top karşılanması zor top özelliğini kaybetmiştir, hareket "tutulmuş top" olarak değerlendirilir.</p> <p>Kural 9.2.2.1, 9.3.3</p>
<p>5.3.8 Şiddetli rüzgar nedeniyle oyuncu topa, bulunduğu yerden sıçramadan hücum vuruşu gerçekleştirmiştir. Bu tür hücumlara da karşılanması zor top savunması yapmaya izin verilir mi? (Örnek: topla teması hafifçe uzayan, baş üstü parmak pas)</p>	<p>Karar Başhakem, savunma yapan oyuncunun topla oynama hareketi esnasında tekniğini değiştirmek için yeterli zamanı olup olmadığına odaklanmalıdır. Savunma yapan oyuncunun hareketi ani bir savunma hareketi mi, yoksa normal koşullarda oyun kurma veya hücum hareketi mi? Bu tür durumlarda hakem, zamanı ve mesafeyi düşünmelidir. Hücum yapan oyuncunun sert bir hücum vuruşu gerçekleştirip gerçekleştirmediği veya alışılmadık bir teknik ile hücum vuruşu yapıp yapmadığı önemli değildir.</p> <p>Kural 9.2.2.1</p>
<p>5.3.9 Oyuncu, oyun kurma esnasında teması uzun süren bir vuruş tekniği (tutma) kullanıyorsa başhakemin dikkat etmesi gereken etkenler nelerdir?</p> <p>Video için tıklayınız</p>	<p>Karar Hakem, temasın temiz olup olmadığına dikkat etmelidir. Parmakların/ellerin topa aynı anda temas edip etmediğine, topla tek bir hareket anında oynanıp oynanmadığına bakmalıdır Örneğin: Oyuncunun ellerinde gözle görülür bir dinlendirme/bekletme olmaması veya uzun süreli bir temas (tutma) oldu mu?</p> <p>Kural 9.3.3, 9.3.4, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>

<p>5.3.10 Eğer bir oyuncunun topla spesifik bir şekilde; karşılanması zor top karşılama tekniğini kullanarak, parmakları zemini gösterecek şekilde, kollarını birleştirmeden uzatarak karşılama hareketi yaparken, topla teması anlık olarak uzarsa ve top sekmezse hakem bu hareketi “tutma” olarak değerlendirmeli midir?</p>	<p>Karar Evet. Baş üstü parmak pas ile oyun kurmada görülen uzayabilen temaslar hariç voleyboldaki tüm vuruşlarda top, temas noktasından sekmelidir. Örnekte belirtilen olayda top, temas noktasından sekmemiştir ve bu nedenle hakem “tutulmuş top” kararı vermelidir. (Belirtilen harekette parmaklar zemini gösterirken avuç içleri yukarıyı, başparmaklar da kenarları gösterir - bu kurallara uygun olmayan bir harekettir.) Kural 9.2.2.1, 9.3.3</p>
<p>5.3.11 Karşılıklı temas esnasında topun yönünün değişmesi kurallara uygun mudur?</p>	<p>Karar Evet. Her iki takımın oyuncusunun topa aynı anda ve uzun süren bir şekilde temas etmesiyle uygulanan kuvvet sonucu topun yönünün değişmesi kurallara uygundur. Ralli devam eder. Kural 9.1.2.3</p>
<p>5.3.12 Rakip takımın bloğundan gelen bir top karşılanması zor top olarak düşünülüp karşılama hareketinde temasın anlık uzamasına izin verilir mi?</p>	<p>Karar Evet. Eğer top karşılanması zor top koşullarını taşıyorsa bu tür karşılama hareketleri kurallara uygundur. Bloktan seken veya yönü değişen top, hücum topu gibi düşünülür ve bu tür durumlarda karşılama hareketinde temas bir miktar uzayabilir. Kural 9.2.2.1</p>

FİLEDEKİ TOP

<p>5.4.1 Servis atışından sonra top, yardımcı hakem tarafındaki antenin üzerinden geçerse yardımcı hakem düdük çalmalı mıdır?</p>	<p>Karar Bu durum; oyun sahasının yardımcı hakem tarafında gerçekleşen, yardımcı hakemin sorumluluğunda olan, oyunun kurallara uygun olarak devam edemeyeceği (top servis atışı sonrasında antenlerin arasından yani geçiş boşluğu içinden geçmelidir) ve yardımcı hakemin derhal düdük çalması gerektiği durumlardan biridir. Çizgi hakemi de bu tür durumlarda “bayrağını sallayıp gerekli noktayı işaret ederek” etkin bir rol oynar. Kural 10.1.1.2, 23.3.2.4</p>
<p>5.4.2 Top tamamıyla A takımının oyun boşluğundayken A takımının oyuncusu tarafından hücum vuruşu yapılır. Hücum vuruşu ile aynı anda rakip blokçu topla temas eder. Bu bir blok hatası mıdır?</p>	<p>Karar Bu her iki oyuncunun da hatası değildir. Ancak blokçu ilk önce topla temas etseydi bu bir hata olurdu. Bu kuralın sadece hücum ve blok hareketlerinin eşzamanlı olduğu durumlar için geçerli olduğunun göz önünde bulundurulması önemlidir.</p>

<p>1.video için tıklayınız</p> <p>2.video için tıklayınız</p> <p>3.video için tıklayınız</p> <p>4.video için tıklayınız</p> <p>5.video için tıklayınız</p>	<p>Diğer yandan A takımın bir oyuncusu pas atıyor olsaydı, top tamamen A Takımın oyun boşluğunda olduğu için, blokçunun filenin diğer tarafına uzanarak yaptığı hareket olduğundan “rakip alana müdahale” olur ve hata olarak değerlendirilirdi.</p> <p style="text-align: right;">Kural 14.3</p>
--	--

FİLEDEKİ OYUNCU

<p>5.5.1</p> <p>Hücum yapan oyuncu; yere iner, rakibinin oyun alanında ve boşluğunda rakibine çarpar ve rakibinin filenin alt kısmına temas etmesine neden olur. Yardımcı hakem böyle bir durumda düdük çalmalı mıdır?</p>	<p>Karar</p> <p>Bu; net bir şekilde, hücum yapan oyuncunun, rakibini etkilemesidir ve hücum yapan oyuncu için hata düdüğü çalınmalıdır.</p> <p style="text-align: right;">Kural 11.2.1, 11.3.1, 11.4.2, 11.4.3, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>5.5.2</p> <p>Bir oyuncu, etkili bir plonjondan sonra rakip oyun alanına doğru uzanır ve rakip blokçu, blok hareketi için hareketlenemez. Çünkü hareketlenirse plonjon hareketini yapan oyuncunun bulunduğu yere yönelmiş olacaktır. Bu durumda plonjon yapan oyuncunun hareketine oyunu etkilediği için hata düdüğü çalınır mı?</p>	<p>Karar</p> <p>Evet, herhangi bir temas gerçekleşme bile rakibin topla oynamasını engelleyen her türlü temaslı veya temassız hareket bir hatadır. Bu olayda blok yapmak isteyen oyuncu, plonjon hareketi yapan oyuncu tarafından engellenmektedir.</p> <p style="text-align: right;">Kural 11.2.1, 11.4.2, 11.4.3, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>5.5.3</p> <p>Bir oyuncu hücum hareketinden sonra filenin altına yaklaşır ve rakip blokçuya küçük bir temasta bulunursa bu durum bir etkileme olarak değerlendirilir mi?</p> <p>Video için tıklayınız</p>	<p>Karar</p> <p>Bu durum rakip blokçunun bir sonraki topla oynama hareketinin kısıtlanıp kısıtlanmadığı göz önünde bulundurulur değerlendirilir.</p> <p style="text-align: right;">Kural 11.1.2, 11.2.1, 11.4.2, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>5.5.4 (Güncellendi)</p> <p>Top A oyuncusu tarafından yardımcı hakem tarafındaki antenin dışına gönderilmiştir ve takım arkadaşı filenin altından geçerek bu topu çevirmek istemiştir. Bu sırada, rakip oyuncu tarafından kasten engellenmiştir. Yardımcı hakem bu durumda oyunu etkileme nedeniyle düdük çalmalı mıdır?</p> <p>Video için tıklayınız</p>	<p>Karar</p> <p>Evet. Bu fiziksel temas olmasa bile tipik bir engelleme ve etkileme hareketidir. Bir oyuncunun, rakibinin topla oynamasını engellemek amacıyla pozisyonunu kayda değer biçimde değiştirmesi hatadır.</p> <p>Diğer yandan bu oyuncu, plaj voleybolunda oyuncunun topun geçiş boşluğundan nasıl geçtiğinin bilincinde olup olmasına bakılmaksızın, oyuncuların rakibinin serbest</p>

	<p>bölgesindeki topu çevirmek için rakip oyun alanına temas ederek geçmelerine izin verilmesine rağmen, topun geçiş boşluğunun içinden geçtiği durumda rakip oyuncunun topla oynama hareketini engelleyecek (rakibin topla oynayıp oynamama kararını etkileyecek durumlarda bile) bir hareket yaptığından bu olay rakip alana müdahale olarak değerlendirilecektir.</p> <p style="text-align: right;">Kural 10.1.2, 10.1.2.1, 11.4.3 Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>5.5.5 B Takımının oyuncusu bir blok hareketinden sonra kumlara düşer ve kısmen A Takımı tarafına geçer. Top, bloktan sonra fileye çarpar ve A Takımının oyun boşluğuna girerek kısmen A Takımı tarafına geçen blokçunun üzerine düşer. Hücumu gerçekleştiren A Takımının böyle bir top ile oynamak için hiçbir şansı olamamıştır. Böyle bir durumda oyunun etkilendiğine dair hata düdüğü çalınır mı?</p>	<p>Karar Bu örnek olay için düşünüldüğünde oyunu etkileme; yalnızca yerde uzanan blokçunun, rakibinin topla oynamak için kurallara uygun hareketini engellemesiyle oluşabilirdi. Fakat bu örnek olayda böyle bir durumdan söz edilememektedir. Bu nedenle hakem bu topu oyun alanına düşen bir top gibi kabul etmeli ve blok yapan takımın ralliyi kazandığını belirten kararı vermelidir.</p> <p style="text-align: right;">Kural 11.2.1, 11.4.3</p>
<p>5.5.6 Top A Takımı oyuncusu tarafından antenlerin arasından B takımı serbest bölgesine gönderilmiştir ve A Takımının diğer oyuncusu bu topu çevirmek için hareketlenmiştir. Bu sırada rakip oyuncu topu çevirmek isteyen oyuncuyu engellemiştir. Başhakem böyle bir durumda oyunu etkileme nedeni ile düdüğü çalmalı mıdır?</p>	<p>Karar Hayır. Buradaki önemli nokta topu geçiş boşluğu içinden rakibine gönderen A Takımının artık kurallara uygun bir şekilde top ile oynama hakkının bulunmamasıdır. Bu durumda yalnızca B Takımı oyuncuları top ile oynayabilir. Ek olarak, A Takımı oyuncusu topa dokunduğu anda başhakem hata düdüğünü çalmalıdır.</p> <p style="text-align: right;">Kural 10.1.1, 13.1.2</p>
<p>5.5.7 Bir müsabakada başhakeme yakın tarafta bulunan oyuncuların biri, geçiş boşluğu içinden geçen bir topu geri çevirmek için filenin altından rakip oyun alanına geçer. Topu karşılamak için hamle yapan rakip oyuncu, filenin altından geçen oyuncu tarafından engellenir. Böyle bir durumda hakemler ne yapmalıdır? Ayrıca tam tersi durumda topun geçiş boşluğu dışından geçtiği durumda sonuç ne olur?</p>	<p>Karar Bu senaryoda top geçiş boşluğu içinden geçtiği için filenin altından geçip rakibini rahatsız eden oyuncu engelleme hareketi yapıyor demektir. Eğer top, geçiş boşluğu dışından geçseydi savunma yapan rakip oyuncunun topla oynama hakkı olmadığından filenin altından geçen oyuncu için bir engelleme hareketinde bulunuyor denilemeyecekti.</p> <p style="text-align: right;">Kural 11.4.3</p>
<p>5.5.8 Bir oyuncu, fileden sekecek bir topun yönünü değiştirmek için ellerini fileye kasten yakın bir şekilde tutarsa bu durum kurallara uygun mudur?</p> <p>Video için tıklayınız</p>	<p>Karar Hayır. Hatadır ve kasti bir müdahaledir. Filenin oyuncuya değil, oyuncunun fileye teması şeklinde değerlendirilmelidir. Hakemin, oyuncunun bu hareketi ile topun yönünü değiştirmesinin kendisine avantaj sağlayan bir durum olduğunu açık bir şekilde görmesi gerekir.</p> <p style="text-align: right;">Kural 11.4.3</p>

<p>5.5.9 Top filenin üst bandına çarpar ve file blok yapan oyuncuya temas eder. Yardımcı hakem, blokçunun hatası şeklinde düdük çalar. Bu sırada top, hücum yapan oyuncunun tarafından harice gider. Başhakem, yardımcı hakemin kararı konusunda emin olamaz ve ralli tekrarı kararı verir. Takım kaptanı itiraz protokolünü başlatmak istediğini belirtebilir mi?</p>	<p>Karar Başhakemin açıklamasını dinledikten sonra, bir takım kaptanı itiraz hakkını kullanacağını her zaman belirtebilir. Bununla birlikte, bir İtiraz Protokolüne başlamadan önce hangi durumlarda hangi itirazların geçerli olduğunu göz önünde bulundurarak bir itirazın kabul edilebilirliğine karar verecek olan başhakemdir. İlgili kurallar: Kural 11.3.3 Top fileye çarpar ve bu nedenle file de oyuncuya temas ederse herhangi bir hata yoktur. Kural 8.2 Herhangi bir hakem tarafından, hata olup olmamasına bakılmaksızın düdük çalındığı anda top oyun dışıdır. Eğer takım kaptanı, başhakemin itirazı reddetmesi konusunda aynı fikirde olmaz ya da 1. derecedeki itirazın sonucundan memnun olmazsa ve 2. derecedeki itirazı gerçekleştirmek istiyorsa derhal ilgili prosedürü uygulamalıdır.</p> <p style="text-align: right;">Kural 8.2, 12.3.3</p>
<p>5.5.10 Bir top doğrudan bloklandı. Top rakip sahaya temas etmeden önce, kumun üzerinde bulunan ve topa vurma niyetinde olmayan orta blokçunun ayağına değdi. Eğer top blokçunun ayağına değmemiş olsaydı net bir şekilde B takımının tarafındaki kuma temas edecekti. Orta blokçunun ayağıyla yaptığı temas rakibin oyununu etkilemek olarak düşünülebilir mi?</p>	<p>Karar Hayır. Orta blokçunun ayağıyla yaptığı temas istemsiz olduğu ve ayağı zaten kumun üzerinde durduğu için blokçu bir hata yapmadı. Ancak temas kumun çok üzerindeyse ve topla oynayabilecek bir rakip oyuncu varsa bu bir etkilemedir.</p> <p style="text-align: right;">Kural 11.2.1</p>
<p>5.5.11 A takımı tarafından yapılan bir plonjondan sonra top antenin oldukça üzerinden kenar çizgisine yakın bir yere düşmek üzere geçti. Topun geçiş boşluğu içinden mi anten üzerinden mi geçtiğini belirlemek zordu. A takımından bir oyuncu topla oynamak için filenin altından geçerek koşmaktaydı. Bu sırada B takımındaki bir oyuncu da kenar çizgisine yakın bir yerde topla oynamak için hazır. İki oyuncu neredeyse birbiri ile çarpışacaktı ancak B takımının oyuncusu topla başarılı bir şekilde oynadı ve ralli devam etti. Bir hata olup olmadığına ve olduysa hangi oyuncunun hatalı olduğuna nasıl karar verilmelidir?</p>	<p>Karar Önemli olan topun yörüngesidir. Top net bir şekilde antenler arasındaki kısımdan yani geçiş boşluğu içerisinden geçerse, A takımının topla oynama hakkı olmaz. Bu, rakip topla başarılı bir şekilde oynamış olsa bile, A takımının koşan oyuncusunun rakibin oyununu etkilemesidir ve her ne olursa olsun bir hatadır. Top net bir şekilde antenlerin üzerinden veya dışından, yani geçiş boşluğunun kısmen veya tamamen dışından geçerse, A takımının topla oynama hakkı vardır. Bu durumda B takımının oyuncusu, rakip topla başarılı bir şekilde oynamış olsa bile, rakibin oyununu etkilemiştir ve hata yapmıştır.</p>

	<p>Topun doğrultusu şüpheliyse ve çizgi hakemleri de dahil olmak üzere hakemler bunu tespit edemiyorsa, iki oyuncunun da topla oynama hareketi kurallara uygundur ve hatalı oyuncuyu belirlemek mümkün değildir. Böyle bir durumda ralliyi durdurmamak doğru olacaktır.</p> <p style="text-align: right;">Kural 10.1, 11.2, 11.4.2</p>
--	---

SERVİS

<p>5.6.1 Kenar çizgilerin uzantısının dışında bekleyen bir oyuncunun servis atışı için hazır olduğu düşünülebilir mi?</p>	<p>Karar Evet, oyuncu kenar çizgilerin uzantısının dışında beklese bile servis atışı için izin verilir. Başhakemin, servis atışına izin vermeden önce gerçekleştiğine emin olması gereken durumlar şunlardır: 1- Diğer tüm oyuncuların ve hakemlerin hazır olması. 2- Servis atışını yapacak oyuncunun topa sahip olması. 3- Servis atışını yapacak oyuncunun, servis sırasına göre doğru oyuncu olması.</p> <p style="text-align: right;">Kural 12.3</p>
<p>5.6.2 İkinci setin başında servisi yanlış takım kullanmıştır. Ralli sonrasında yardımcı hakem, yazı hakemi ve hatta her iki takım da servisi yanlış takımın kullandığını fark etmiştir. Böyle bir durumda başhakem ne yapmalıdır?</p>	<p>Karar Set yeniden başlatılmalıdır. Eğer servisi doğru takım ama yanlış oyuncu atmışsa kazanılan sayılar aynen kalır. (Yanlış takımın servis atması ile karıştırılmamalıdır.)</p> <p style="text-align: right;">Kural 15.7, 17.1.2</p>
<p>5.6.3 Servis atışı gerçekleştikten sonra top, tepeden görüntü çeken kameraya hafif bir şekilde çarparsa başhakem ne yapmalıdır?</p>	<p>Karar Başhakem ralli tekrarı kararı vermelidir, servisi yeniden attırılmalıdır. Servise harici müdahale olmuştur. Sorunu çözmek için servisi kullanacak oyuncudan bulunduğu yeri bir miktar değiştirmesi veya kameranın hareket etmesini beklemesi istenebilir.</p> <p style="text-align: right;">Kural 12.3, 17.2</p>
<p>5.6.4 Oyuncu servis kullanırken bir ayağı dip çizgiye yakınsa ve bir miktar kuma baskı yaparak çizginin hareket etmesine neden oluyorsa başhakem servis atışı için hata düdüğü çalmalı mıdır?</p> <p>Video için tıklayınız</p>	<p>Karar Bu durum başhakemi kolayca hataya sürükleyebilir. Başhakem müsabakayı hakem kulesinin üzerinde yüksek bir pozisyondan izlemektedir ve bu şekilde gerçekleşebilecek olası bir hatayı görmek için uzaktadır. Çizgi, çizgiye baskı yapıp onu iten kumlar tarafından hareket ettirilmiş olabilir. Bu durum herhangi bir hata teşkil etmese de bu durum bir hata gibi görünebilir.</p> <p style="text-align: right;">Kural 12.4.3</p>

<p>5.6.5 Servis atışı için izin verildikten hemen sonra oyuncu topu yere bırakırsa bu bir hata mıdır?</p> <p>Video için tıklayınız</p>	<p>Karar Hayır, eğer oyuncu topu servis atışını gerçekleştirme niyetiyle havaya atıp bırakmadıysa oyuncuya servis atışını gerçekleştirme için tekrar izin verilmelidir. Hakemler, her oyuncunun farklı bir servis atışı tarzı olduğunu bilmeli ve bazı tarzların servis atışını gerçekleştirmeden önce topu elden çıkarma hareketlerini de içerdiğini (elleri arasında topu çevirme, bir elinden diğerine atma, vb.) göz önünde bulundurmalıdır.</p> <p style="text-align: right;">Kural 12.4.1, 12.4.2</p>
<p>5.6.6 Oyuncu, servis atışını kullanırken tereddüt yaşarsa başhakem düdük çaldıktan 5 saniye sonra tekrar düdük çalıp topu rakip takıma vermeli midir?</p>	<p>Karar Hakem, oyuncunun normal servis rutinini dikkate almalıdır. Oyuncu, servis atışı için hakem tarafından verilen izni net bir şekilde gördü mü (veya düdüğü duydu mu) ya da net bir şekilde servisi geciktirmeye mi çalışıyor, bunun göz önünde bulundurulması gerekir.</p> <p style="text-align: right;">Kural 12.4.4</p>
<p>5.6.7 Servis atışı için izin verildikten sonra oyuncu, servis atışını kullanmak için topu elinden çıkarmak isterken topu düşürür. Başhakem, oyuncunun forması nedeniyle topun bir kısmının ıslandığını fark eder. Bu durumda, başhakem topun değiştirilmesine izin verir mi?</p>	<p>Karar Evet. Başhakem, buna karar verirken aşağıdakileri düşünmelidir: 1- Oyunu kasten geciktirme niyetinin olmaması, 2- Topu; geciktirme düşüncesiyle taktiksel olarak değil, gerçekten art niyetsiz bir şekilde düşürmesi, 3- Oyun kurallarının ruhu, 4- Normal oyun koşullarının devamını sağlamak. Bu durum, ıslak topun yeni bir topla değiştirilmesini de kapsar.</p> <p style="text-align: right;">Kural 3.1</p>
<p>5.6.8 Bir oyuncu, servis atışını kenar sınır çizgilerinin uzantısının dışından gerçekleştirirse hatanın resmi işareti nedir?</p>	<p>Karar Doğru işaret, servisçinin servis bölgesi dışına temas ettiğini gösteren 22 numaralı işarettir. Bu işaret zemine doğru, servisçinin servis atışını dışından gerçekleştirdiği çizginin uzantısının işaret edilmesi ile yapılır.</p> <p style="text-align: right;">Kural 12.4.3, İşaret 22</p>
<p>5.6.9 Oyuncu, servis atışı esnasında topu elinden çıkarmadan servis atışını gerçekleştiriyor gibi bir izlenim yaratıyorsa hakem hata düdüğü çalmalı mıdır?</p>	<p>Karar Hata düdüğü çalması gerekli değildir. Çünkü oyuncular genellikle diğer el temas etmeden önce topu kısmi olarak ellerinden çıkarırlar.</p> <p style="text-align: right;">Kural 12.4.1</p>

<p>5.6.10 Başhakem, bir sonraki rallinin başlamasından önce, bir önceki ralli için verdiği kararı yeniden değerlendirebilir mi? Örnek: Çizgi hakemi, servisçinin çizgiye temas ederek servisi hatalı kullandığını işaret etmiştir ve başhakem uygun bir zaman aralığında bu işareti görmemiştir.</p>	<p>Karar Evet. Son kararı vermeden önce, çizgi hakemini işaretinin sebebini de göz önünde bulundurarak, doğru sırayı izlemelidir. Bununla birlikte; servis atışının hemen ardından kısa bir süreliğine, herhangi bir hata olup olmadığını görmek için ilgili çizgi hakemine bakmak hakemlik sanatı için iyi bir teknik olacaktır. Kural 12.6.1.2, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>5.6.11 Servis atışına izin veren düdüğün ardından A Takımının kaptanı yardımcı hakemden bir mola talep eder ve sandalyelerine doğru yürümeye başlar. Yardımcı hakem düdüğ çalmaz ve takımı oyun alanına döndürmeye çalışır. Bunu gören başhakem ralli tekrarı için düdüğ çalar ve ardından A Takımına molasını verir. Bu kurallara uygun bir uygulama mıdır?</p>	<p>Karar Hayır, başhakemin servis atışına izin veren düdüğünden sonra A Takımının mola isteme hakkı yoktur ve bu nedenle oyun alanını terk etme gibi bir durumu da yoktur. Başhakemin servis düdüğünden sonra servis atışı gerçekleştirilmelidir. Oyun etkilendiği için başhakem ilgili takıma geciktirme yaptırımını uygulamalıdır. Kural 12.3, 15.5.4, 16.1, 16.2.1, 16.2.2, 16.2.3</p>

HÜCUM VURUŞU

<p>5.7.1 Hücum yapan oyuncu, topu açık el tekniğiyle bloğa doğru iterse bu hareket her zaman bir hata olarak mı değerlendirilir?</p>	<p>Karar Eğer hücum vuruşu için temas, blok hareketinden önce gerçekleşiyorsa hata düdüğü çalınmalıdır. Bununla birlikte; eğer hareketler aynı anda ise ve top her iki takımın da oynayabileceği konumdaysa herhangi bir hata yoktur ve oyun devam etmelidir. Kural 13.2.3</p>
<p>5.7.2 Top, fileye yakınsa ve oyuncunun blok hareketi, blok hareketi gibi değil de oyun kurma hareketi gibiyse başhakemin bu durumdaki görüşü ne olmalıdır?</p>	<p>Karar Eğer oyuncunun hareketi blok hareketi olarak değerlendirilemeyecek konumdaysa başhakemin dikkat etmesi gereken noktalar topa temasın ne kadar temiz olduğu (tutulmuş top veya çift vuruş) ve topun yörüngesidir. Kural 9.3.3, 9.3.4, 13.2.5</p>
<p>5.7.3 Bir oyuncunun topu omuz hizası yönünde ve geriye doğru, son anda ve bilinçli bir şekilde rakip oyun alanına göndermesine izin verilir mi?</p>	<p>Karar Evet. Topun oyuncunun omuzlarının baktığı yönünde gitmesi ve oyuncunun topa vuruş pozisyonunu (öne doğru veya geriye doğru) temas anından önce net bir şekilde belirlemesi kaydıyla böyle bir vuruşa izin verilir. Kural 13.2.5, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>

<p>5.7.4 Oyuncu, temiz bir şekilde oyun kurduysa ama top, rüzgarın etkisiyle rakip oyun boşluğuna yöneldiyse başhakem hücum hatası için düdük çalmalı mıdır?</p>	<p>Karar Hayır. Bu, yaygın bir şekilde, kuralın yanlış yorumlanmasıdır ve hata değildir. Eğer A Takımının oyuncusunun niyeti takım arkadaşı için oyun kurmaksa herhangi bir hata yoktur. Rüzgarın, topu filenin üzerinden geçirmesi veya topu oyuncunun omuzlarının hizası yönünden saptırması hata kararı vermede bir ölçüt değildir.</p> <p>Kural 13.2.5, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
---	---

BLOK

<p>5.8.1 Gökyüzü servise fileye doğru blok yapmak ve ardından fileden seken topa ikinci defa temas edip takım arkadaşına oyun kurmak kurallara uygun mudur?</p>	<p>Karar Hayır, bu bir hatadır. Servise blok yapmak hatadır. İlk temas kurallara uygun değildir, bu nedenle başhakem oyuncu blok yaptığı anda hata için düdük çalmalıdır.</p> <p>Kural 14.1.1, 14.1.3, 14.5, 14.6.3</p>
<p>5.8.2 Eğer bir oyuncu blok yapmakta geciktiyse ve bloğunu fileden 1 metre açıkta yaptıysa ve top ellerine temas ettiyse top ile art arda ikinci defa oynayabilir mi?</p> <p>Video için tıklayınız</p>	<p>Karar “Fileye yakın olmak” ile ilgili net bir tanım yoktur. Eğer başhakem, oyuncunun ilk temasının blok hareketi olma özelliklerini taşımadığına kanaat getiriyorsa oyuncunun ikinci vuruşu için çift vuruş kararı vermelidir. Fileden uzaklık, önemli bir noktadır. Bir blok, “fileye yakın” bir şekilde tamamlanmalıdır. Bununla birlikte; uzun bir oyuncunun elleri filenin üzerindeki vücutu, kısa bir oyuncuya göre, fileden uzakta olabilir. Bu nedenle “fileye yakın olmak” görecelidir ve çeşitli etkenlere bağlıdır.</p> <p>Kural 9.3.4, 14.1.1</p>
<p>5.8.3 Eğer top, fileye doğru geliyorsa blok yapan oyuncunun topu herhangi bir şekilde yönlendirmesine izin verilir mi?</p>	<p>Karar Blok, bir savunma hareketi olmasına karşın “karşılama zor top” tanımındaki kriterleri karşılamamaktadır. Hakem, blokta topa uzun süreli temaslara (tutulmuş top) izin vermemelidir. Topa temas uzun süreli olmadığı ve hareket blok hareketinin tanımına uyduğu sürece blokta topun yönlendirilmesine izin verilir.</p> <p>Kural 14.2</p>

BÖLÜM 6 – MOLALAR VE GECİKTİRMELER

MOLALAR

<p>6.1.1 Mola talebinden sonra bir takımın oyun alanında kalmasına izin verilir mi?</p>	<p>Karar Hayır, buna izin verilmez. Kurallara uygun tüm oyun duraklamalarında ve set aralarında (Teknik Molalar da dahil), oyuncular kendileri için ayrılmış alana gitmek zorundadırlar.</p> <p style="text-align: right;">Kural 15.4.4, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>6.1.2 Yardımcı hakemin molanın sona erdiğini belirten düdüğünden sonra oyuncular oyun alanına doğru hareket etmezler. Bu durumda başhakemin geciktirme yaptırımı uygulaması doğru mudur?</p>	<p>Karar 15 Saniye boyunca oyun alanına dönülmezse bir gecikme oluşmuş demektir. Yardımcı hakemin mola dönüşlerinde her iki takımı oyun alanına davet etmede ve yönlendirmede aktif olması çok önemlidir. Sonuç olarak, böyle bir durumda başhakem geciktirme yaptırımı uygulamalıdır.</p> <p style="text-align: right;">Kural 15.4.1, 16.1.1, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>6.1.3 Bir takımın molasının ardından diğer takımın mola talebinde bulunmasına izin verilir mi?</p> <p style="text-align: right;">Referans: Örnek Olay 10.7</p>	<p>Karar Hakemler mola talebini kabul etmeli, düdüğünü çalmalı ve resmi el işaretini yapmalıdır. 30 saniyelik sürede her iki takım da kendilerine ait alana gittiğinde başlar. 30 saniye sonunda hakemler düdüğünü çalmalı ve takımlara oyun alanına dönmeleri gerektiğini işaretle ve sözlü olarak belirtmelidirler. Yardımcı hakem, böyle bir durumda, her iki takımın da izin verilen molalarını kullandığını belirtmelidir.</p> <p style="text-align: right;">Kural 15.2.1, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>6.1.4 Müsabaka esnasında A Takımının kaptanı sette ikinci bir mola talep eder. Yardımcı hakem kabul eder; fakat yardımcı hakem, yazı hakemine bunun B Takımının ilk molası olduğu bildirir. Müsabaka cetvelinin düzeltilmesinden sonra, setin ilerleyen kısmında B Takımı mola (ilk molasını) talep eder. Yardımcı hakem reddeder. B takımının itirazlarından sonra yardımcı hakem A Takımının sette iki mola kullanmış olduğunu fark eder. Bu durumda çözüm ne olmalıdır?</p>	<p>Karar A Takımının ikinci mola talebinin gerçekleştiği an uygulama için doğru zaman olmasına rağmen bir ralli oynandıktan sonra bu, ilgili hakemin bir hatası olarak düşünülebilir. B Takımının zamanda geriye gidip maçı, A Takımının aldığı ikinci mola anından başlayarak tekrar oynamak gibi bir talepte bulunma hakkı yoktur. (A Takımının ikinci mola talebinde bu kurallara uygun olmayan oyun duraklaması talebi veya geciktirme olarak kaydedilmeliydi.)</p> <p style="text-align: right;">Kural 15.5.3, 15.5.4, 16.1, 16.2.1, 16.2.2, 16.2.</p>

<p>6.1.5 Bir takımın daha önceden bir geciktirme uyarısı veya geciktirme ihtarı varsa sonrasındaki bir talebinin, herhangi bir yaptırım olmaksızın, "kurallara uygun olmayan talep" (improper request) olarak değerlendirilmesi mümkün müdür?</p>	<p>Karar Bir takımın ilk uygun olmayan talebi, oyunu geciktirmeyse ve etkilemeden reddedildi. Kurallarda, uygun olmayan talepten önceki olayların etkisi ile ilgili bir ifade yoktur. Eğer uygun olmayan talep bir takım tarafından ilk kez yapılıyorsa kurallara uygun olmayan talep (improper request) olarak değerlendirilmelidir, takıma önceden herhangi bir geciktirme yaptırımı uygulanmış olmasının bir önemi yoktur. Yani geciktirme yaptırımı uygulandıktan sonra kurallara uygun olmayan talep (improper request) yapılabilir ve yazı cetveline kaydedilir.</p> <p style="text-align: right;">Kural 15.11.2</p>
<p>6.1.6 Müsabaka devam ederken A Takımının kaptan olmayan oyuncusu kendi takımına ait alana doğru yürürken mola talebinde bulunur. Yardımcı hakem bu talebi kabul etmez ve A Takımı için kurallara uygun olmayan bir talepte bulunduğu kanaat getirilir. Bu esnada aynı duraklamada A Takımının kaptanı mola talebinde bulunur ve bu talep de yardımcı hakem tarafından kabul edilmez. Yardımcı hakemin uygulaması doğru mudur?</p>	<p>Karar Hakemin "uygun olmayan talep" uygulaması doğrudur. Bu tekrarlanmadığı, oyunu etkilemediği veya geciktirmediği sürece herhangi bir yaptırım olmaksızın reddedilmelidir. Ancak koşullara bağlı olarak açıklanan senaryo aşağıdaki iki sonuçtan birine yol açabilir: 1) Geciktirme yaptırımı uygulanmaması halinde, aynı kesinti sırasında kaptanın meşru bir talebinin olamayacağına dair bir kural bulunmamaktadır. Dolayısıyla böyle bir durumda yardımcı hakemin kaptanın TO talebini kabul etmesi gerekirdi. 2) Gecikme yaptırımı uygulanmışsa aynı kesintide kaptanın TO talebine izin verilmeyecektir.</p> <p style="text-align: right;">Kural 15.3, 15.5.2, 15.5.4</p>
<p>6.1.7 30 saniyelik mola süresi değiştirilebilir mi?</p>	<p>Karar Evet. Mola süreleri müsabakanın ihtiyaçlarına göre ayarlanabilir. Bu oyuncuların molayı bitiren düdükten önce sahaya girmesinden farklı bir durumdur. (Koşullara bağlı olarak buna da izin verilebilir.)</p> <p style="text-align: right;">Kural 15.4.1</p>

OYUNU GECİKTİRMELER

<p>6.2.1 Bir takıma, bir sette iki kere geciktirme uyarısı verilebilir mi? Referans: Örnek Olay 10.8</p>	<p>Karar Başhakem; bir takıma, aynı set ve aynı müsabakada iki kere geciktirme uyarısı vermemelidir. Geciktirme yaptırımları müsabaka cetveline kaydedilmektedir, bu nedenle yazı hakemi başhakemi (yardımcı hakem vasıtasıyla) bu hata hakkında derhal uyarmalıdır.</p> <p style="text-align: right;">Kural 16.2.1, 16.2.1.1, 16.2.1.2, 16.2.2, 16.2.3</p>
---	---

<p>6.2.2 Oyuncuların; ralliler arasındaki 12 saniyenin aşılmasına neden olacak şekilde pozisyonlarını yavaş almasına, gözlüklerini silmesine, vücudundaki kumları temizlemesi izin verilir mi?</p>	<p>Karar Müsabaka, oyuncular tarafından değil başhakem tarafından kontrol edilmelidir. Eğer rallilerin arasındaki 12 saniyelik sürenin uzadığı aşıkare ise geciktirme yaptırımı uygulanabilir. Hakem, ralliler arasındaki süreyi kontrol etmek için gerekli yerlerde sözlü uyarılarda bulunabilir. Sonrasında oyuncu kasten ve tekrar tekrar maçı geciktiriyorsa başhakem ilgili takıma geciktirme yaptırımı uygulayabilir.</p> <p style="text-align: right;">Kural 16.1.3</p>
<p>6.2.3 Oyuncular bir sonraki servis atışı öncesinde pozisyonlarını almışken oyunculardan biri yüzünü silmek için başhakemden izin ister. Başhakem buna izin verir mi?</p>	<p>Karar Bu durumda oyuncu, ralliler arasındaki 12 saniyeyi uzattığından başhakem bu isteği reddetmelidir. Rallinin tamamlanmasının ardından oyuncu oyun alanını hızlı bir şekilde terk edip yüzünü silebilir. Hakem bu isteği ancak şu durumlarda kabul etmelidir: 1- Oyuncu için önemli bir tehlike varsa, 2- Oyuncu bu gecikmeye bilinçli bir şekilde sebep olmadıysa.</p> <p style="text-align: right;">Kural 16.1.3, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>6.2.4 Oyuncuların, file direğine asılı gözlük temizliği için bulundurulmuş küçük havlu ile kafalarını ve kollarını silmesine izin verilir mi?</p> <p style="text-align: right;">Referans: Örnek Olay 10.9</p>	<p>Karar Hayır, buna izin verilmez. Başhakem bunu oyunu kasten geciktirme olarak düşünüp geciktirme yaptırımı uygulamalıdır.</p> <p style="text-align: right;">Kural 16.1.3, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>6.2.5 Eğer bir takım, hakemlerin işaretinden sonra oyun alanına gelmeyerek maçı başlamasını geciktiriyorsa başhakem tarafından izlenmesi gereken yol nedir?</p> <p style="text-align: right;">Referans: Örnek Olay 10.12</p>	<p>Karar Başhakem maçı başlatmadan önce geciktirme yaptırımı uygulamalıdır.</p> <p style="text-align: right;">Kural 16.2.2</p>
<p>6.2.6 A Takımının kaptanı bir setteki ikinci mola talebinde bulunur. Yardımcı hakem talebi kabul eder. Oyuncular sıralarına yürürken yazı hakemi yardımcı hakemi "A Takımının, mola hakkını o sette daha önce kullandığı" yönünde uyarır. Yardımcı hakem her iki takımı da oyun alanındaki pozisyonlarına dönmeleri için çağırır ve başhakem A Takımına bir geciktirme yaptırımı uygular. Bu doğru bir uygulama mıdır?</p>	<p>Karar Bu karar, geçen zaman düşünüldüğünde, doğru uygulamadır. Yardımcı hakem, kullanılmış olan mola taleplerinin daima farkında olmalıdır. Yardımcı hakem, uygun olmayan bir talep geldiğinde bu talebi reddetmeli ve yazı hakeminden kurallara uygun olmayan oyun duraklaması talebini kaydetmesini istemelidir.</p> <p style="text-align: right;">Kural 15.5.3, 15.5.4, 16.1, 16.2.1, 16.2.2, 16.2.3</p>

İSTİSNAİ OYUN DURAKLAMALARI

<p>6.3.1 Bir oyuncu sakatlandıktan sonra oyun alanını terk eder ve 5 dakika sonra dönmezse başhakem ne yapmalıdır?</p> <p style="text-align: right;">Referans: Örnek Olay 10.10</p>	<p>Karar Başhakem (mevcut düzenlemelerin sınırları dahilinde) tıbbi yardım gerektiğini belirlediğinde aşağıdakileri sağlamalıdır:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1- Yetkilendirilmiş sağlık personeli ve Delegelelerden derhal oyun alanına gelmeleri istenir. Önlem olarak, akredite olmuş tıbbi personelin, oyuncu tarafından talep edilip edilmediğine bakılmaksızın tüm yaralanma durumlarında oyun alanına gelmesi gerektiğini unutmayın. 2- Oyuncuların oyun alanında veya ilgili takımın alanında kalması. 3- Hakem sakatlanan bir oyuncunun oyun alanını veya ilgili takımın sahasını terk etmesine izin verirse bir hakemin öncelikli olarak bu oyuncuya eşlik etmesi gerekir. 4- Yazı hakemi tüm önemli bilgileri doğru şekilde kaydetmiştir. 5- Diğer oyuncuların ilgili tüm bilgilerden haberdar edilmesi. <p>Bu durumda oyuncunun takımı eksik ilan edilmeli ve maç bitirilmelidir.</p> <p style="text-align: right;">Kural 17.1.2</p>
<p>6.3.2 Kanayan küçük yaralarda oyuncunun yarayı hızlıca temizlemesine ve bandaj sarmasına izin verilir mi?</p>	<p>Karar Evet. Hakemler, maçtaki tüm katılımcıların güvenliği için kanamalı sakatlıklarla ilgili düzenlemeleri uygulamada çok dikkatli olmalıdır. Sakatlık küçükse, hakemler takıma tıbbi mola uygulamadan yaralanmayı gidermek için yeterli zamana izin verebilir.</p> <p style="text-align: right;">Kural 17.1.2, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>6.3.3 (Güncellendi) Şiddetli hava koşulları altında bir oyuncu astım nedeniyle nefes almakta güçlük çektiği için oynamaya devam edemez. Hakemlerin uygulaması nasıl olmalıdır?</p>	<p>Karar Takımın ilk olarak eğer mümkünse bir mola alma hakkı vardır ve gerekiyorsa söz konusu oyuncu için iyileşme molası hakkı vardır. Bu nedenle yardımcı hakem şunları yapmalıdır:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) İlk olarak ilgili takıma takım molasını verir, 2) Daha sonra oyuncunun resmi sağlık personeli tarafından mı, yoksa takımın akredite sağlık personeli tarafından mı tedavi edilmek istediğini belirlemeli, 3) Ardından derhal ilgili tıbbi personeli oyun alanına çağırır, 4) Sorunun çözülmemesi durumunda, yardımcı hakem, başhakeme kuleden inmesi için işaret

	<p>vermeli ve oyuncuya, başhakem tarafından “iyileşme molası” başlatılacağını bildirmelidir.</p> <p>Başhakem kuleden indikten sonra hakem masasına yakinken:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ilgili tüm hususların karşılandığından emin olur, yani: Resmi sağlık personelinin gelişi (sakatlanan oyuncunun tercihi olması durumunda), resmi tıbbi personelin uygun olmaması veya oyuncunun kendi akredite tıbbi personelini istemesi durumunda, 2) Ardından “iyileşme Molası” protokolünün (RIT) derhal başlatılması gerekir. 3) Hakemin düdük çalarak 5 dakika işaret etmesiyle ve yazı hakeminden süreyi başlatması şeklinde yapılır. <p>Benzer bir süreç, bir oyuncunun maç veya set başlamadan önce aynı belirtileri göstermesi durumunda da uygulanacaktır; çünkü takımların kurallara göre oyun başlamasına bile (ilk servis kullanılmadıysa) mola alma hakkı vardır ve gerekirse belirli bir oyuncu için iyileşme molası başlatılabilir.</p> <p style="text-align: right;">Kural 17.1.2, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>6.3.4 İyileşme molasındaki bir oyuncu resmi tıp görevlisi talep ettiğinde, oyun alanına hızlıca gelen bir ilk yardım görevlisinin tedavisini reddetmesine izin verilir mi?</p>	<p>Karar Evet, eğer oyuncu resmi tıp görevlisi talep ederse bir ilk yardım görevlisi bu şekilde değerlendirilmeyecektir. Resmi tıp görevlilerinin görevlerini yerine getirmesindeki uygunluğa karar vermek Teknik Delege(ler)in yetkileri kapsamındadır.</p> <p style="text-align: right;">Kural 17.1.2, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>6.3.5 Bir oyuncunun; küçük bir sakatlık sonrası, sakatlığın kısa bir sürede geçeceğini belirtip tıbbi yardım istememesine izin verilir mi?</p>	<p>Karar Evet. Eğer kısa bir sürede geçecek bir durum ise hakemler buna izin vermelidir. Bu sürede yardımcı hakem oyuncuya mutlaka eşlik etmelidir. Tıp görevlilerinin karar verebileceği aşırı yaralanma ve sakatlıklar haricindeki durumlarda oyuncunun maça devam edip etmeyeceği oyuncunun kararına bırakılır. Bununla birlikte; her türlü sakatlık durumunda, hakemler, Tıbbi Yardım Protokolünün gerçekleşip gerçekleşmemesine bakmadan yetkili tıp görevlisini/görevlilerini korta çağırmalıdır.</p> <p style="text-align: right;">Kural 17.1.2, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>

<p>6.3.6 Bir takım Teknik Delege den ışıkların azlığını kontrol etmesini ister. Teknik Delege maçı durdurur ve maç ertesi sabah 0-0'dan tekrar başlar. Bir Teknik Delege için, maçın devam edip etmemesine karar vereceği kriterler nelerdir? Referans: Örnek Olay 10.13</p>	<p>Karar Teknik Delege aşağıdakileri göz önünde bulundurmalıdır: 1- Gündüz maçları için maksimum veya minimum olarak belirlenmiş bir doğal aydınlatma koşulu yoktur. Bununla birlikte oyun alanından 1 metre yükseklikte 1000 lux aydınlatma referans olarak belirlenir. 2- Maçın geri kalanının tümünde oyuncular için normal oyun şartlarının mümkün olup olmadığı, 3- Kaptanların maçı durdurmak isteyip istemediği. Her iki takım da maça devam etmeyi kabul edebilir. 4- Yapay ışıklandırmanın maça devam edilmesini sağlayıp sağlayamadığı, 5- Ertesi günün müsabaka takvimi. Kural 1.6</p>
<p>6.3.7 Oyun devam ederken bir oyuncu sakatlanma numarası yapıp başhakemin oyunu durdurmasına neden oluyorsa ve sonrasında oyuncu, oynamasına engel teşkil eden bir durum olmadığını belirtiyorsa bu durumda başhakemin fair play çerçevesinde olmayan bu durum için yapabileceği bir şey var mıdır?</p>	<p>Karar Hayır. Sakatlık düşüncesiyle oyun durdurulmuşsa sakatlık gerçeği yansıtmasa bile başhakem kararını geri alamaz ve ralli tekrar edilir. Oyun kuralları düşünüldüğünde hakem yalnızca ciddi sakatlık durumu olduğuna veya oyunun devam etmesinin oyuncunun sakatlanmasına yol açacağına kanaat getirdiği hallerde oyunu durdurmalıdır. Bu tip durdurmalar ralli tekrarı ile sonuçlanır. Eğer düdüğü, rallinin sona ermesinin ardından çalındıysa düdüğün sonucu geçerli kalır. Hakem, sakatlığın geçerliliği konusunda hiçbir oyuncuyla tartışmaya girmemelidir. Kural 17.1.1, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>6.3.8 Bir oyuncunun, sakatlık anında acıyı azaltmak için hakemlerden direkt bir müdahale istemesine izin verilir mi?</p>	<p>Karar Oyuncular için güvenli koşulları sağlamak hakemlerin görevi iken kişisel tıbbi yardım sağlamak hakemlerin görevi değildir. Bu gibi durumlarda hakemin asıl görevi, tıp görevlilerinin mümkün olan en hızlı şekilde oyuncuya müdahale etmesini sağlamaktır. (Tıbbi Yardım Protokolünü takip ederek.) Kural 17.1.2, 23.2.7</p>
<p>6.3.9 Teknik mola, mola veya set aralarındaki sürede takımların tıbbi yardım isteme hakkı var mıdır?</p>	<p>Karar Evet. Bu talep kurallara uygundur ve hakemler tarafından derhal kabul edilmelidir. Bir oyuncunun set arasında tıbbi yardım istemesine ve tıbbi yardımın oyunculara ayrılmış oturma sıralarında gerçekleşmesine izin verilir. (Molalarda ve teknik molalarda da geçerlidir.) Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>

<p>6.3.10 Bir ağaç dalı servis bölgesi üzerine sarkıyor ve bu durum Teknik Delege tarafından önceden görülmüş ve onaylanmışsa ve oyuncunun servis atışı esnasında havaya attığı top bu dala çarparsa bu durum oyuncunun hatası olarak mı değerlendirilir?</p>	<p>Karar Bu durum hata olarak değerlendirilmez. Eğer Teknik Delege bu gibi özel durumları önceden görmüş ve onaylamışsa başhakem servis atışının tekrarına karar vermelidir. Kural 1.1, 8.4.2, 17.2</p>
<p>6.3.11 Sette maç 22:22 iken, B takımının hücumunun ardından A takımının savunma oyuncusu topu istediği şekilde karşılayamayıp kendi oyun alanının arkasına doğru yönlendirir (dip çizgiye yakın). Takım arkadaşı topa yetişmeye çalışır ancak topa ulaşmadan önce sahipsiz bir top hakemin ve tüm oyuncuların göreceği şekilde panolar ve dip çizginin arasındaki boşluğa girer. B takımı oyuncuları sözlü olarak ve kollarını hakeme doğru sallayarak tepki gösterir: Dışarıdan oyun alanına gelen top rallinin devamına dair tereddüt oluşturmuş, hareketlerin gecikmesine, odaklarının kaybolmasına ve A takımının topu B takımının oyun alanına gönderip kolayca ralliyi kazanmasına sebep olmuştur. Aksine, A takımı oyuncuları dışarıdan gelen topu sorgulamamış, odaklarını kaybetmemiş ve oynamayı bırakmamıştır. Tüm hakemlerin dışarıdan gelen topun ralli esnasında oyun alanına girdiğini, B takımı oyuncularının jestlerini ve tereddütlerini görmüş olmasına rağmen başhakem sayıyı A takımına vermiş ve skoru 23:22'ye getirmiştir. (Ne yazık ki sayı skor hakemi tarafından işlenmemiş ve elektronik müsabaka cetveli üzerinde 22:22 olarak kalmıştır). Sonraki eylemler maçın tekrar başlamasından önce 14 dakikalık bir gecikmeye neden olmuştur. Hakemler ralliyi durdurup tekrar oynatmalı mıydı ve her iki takımın da itiraz hakkı var mıdır?</p>	<p>Karar Kural 17.2 der ki: “Oyun esnasında herhangi bir harici müdahale olursa oyun durdurulur ve ralli tekrarlatılır.” Verilen durumda hakemler dışarıdan gelen topun oyuna alanına dahil olduğunu, B takımı oyuncularının itirazlarını ve tereddütlerini görmüşler fakat olayın oyuna etki etmediğini düşünmüşlerdir. Açıklanan olay harici müdahaleyi gösteriyor, bu yüzden kural basitçe uygulanmalıydı: oyunu durdur ve ralliyi tekrar et. Bu durum B takımına kuralın yanlış yorumlandığı şüphesi ile yasal itiraz protokolü için talep hakkı tanıyacaktır. Eğer bu itiraz kuralın yanlış yorumlanması/uygulanmasından ziyade hakemin kanaatine dayalı olduğu üzerine ise Hakem Delegesinin yönlendirmesi üzerine Teknik Delege itiraz protokolünü işletemez. Bu durumun B takımı için ciddi finansal sonuçları olacaktır. “Akıllı hakemlik” ortak kanıyı önerir. Eğer tepki yok ise ve oyuncular umursamıyor ve oynamaya devam etmek istiyorsa, o zaman “akıllı hakemlik” uygulanmalıdır. Son olarak, hakem kararına dair bir anlaşmazlık ile oyunda 14 dakikalık bir gecikme bizim sporumuzda kesinlikle kabul edilemez. Kural 16, 17, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>6.3.12 Ana eşleşmelerin kadın maçları esnasında organizasyon komitesi tüm maçları fırtına sebebi ile durdurmaya karar verdi. Bu ara yaklaşık 1 saat sürdü. Ara anında skor elektronik müsabaka cetveli üzerinde 2. Set, 8-6 A Takımı lehine ve A takım servis atışı yapacak olarak kayıt edilmiştir.</p>	<p>Karar Skor hakemi, skor 7-6 iken A takımı tarafından kaçırılan servisten sonra B takımı tarafından sayı ve servis kazanıldığında, takımlar sahayı değiştirirken açıkça hata yaptı. (Saha değişikliğinde skor 7-7 olarak kaydedilmeliydi.) Skor hatası, oyuna hatalı takımın servisiyle yeniden başlanması gibi utanç verici durumları</p>

<p>Oyuna devam etmeden önceki ısınmanın sonunda başhakem, hakem kulesinde iken B takımı ilk olarak yardımcı hakem ve skor hakemine skorun hatalı olduğu konusunda ısrar etti, daha sonra gözlemci bölgesindeki Teknik Delege / Hakem Delegesine işaret ederek A takımının değil B takımın 8-6 önde olduğunu söylediler. Bu şikayet resmi bir itiraz değildi.</p> <p>Hakem Delegesi yardımcı hakeme giderek skor tablosunu kontrol etmesini istedi ve yardımcı hakem bir süre sonra skorun doğru olduğunu belirtti (8-6 A takımı lehine) ve bu karardan emindi. Sonrasında Hakem Delegesi B Takımına oyuna devam etmelerini söyledi ve B takımı oyuna devam etti.</p> <p>Sonrasında Hakem delegesi maçın ve yazı cetvelinin videosunu indirmeye karar verdi. Maç skoru 7-6 A takımı lehine iken A takımının aslında servisi fileye attığını gördü. Ara sırasında skor 7-7 ve servis atışı B takımında olmalıydı.</p> <p>Yazı cetveli kontrol edildiğinde, Hakem Delegesi skor hakeminin A takımına hata ile fazladan sayı yazdığını ve skoru A takımı lehine 8-6'ya getirdiğini fark etti. O esnada herkes fırtına sebebi ile maça ara vermişti ve kimse hata olduğunu fark etmedi.</p>	<p>önleyebileceksen bir dizi prosedür hatası yapıldı. Bu şunları içeriyordu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Saha değişiminin hemen ardından baş ve yardımcı hakemin sahayı terk etmeden önce/terk ettikten hemen sonra, her şeyin elektronik müsabaka cetveline doğru bir şekilde (doğru skor, doğru servisi kullanacak takım vb.) kaydedildiğini kontrol etmediler. 2) Hali hazırda hava koşulları sebebi ile uzun süredir durmuş olan oyunda B Takımı skoru sorguladığında Hakem Delegesi bu duraklamanın fırsatını kullanabilir, fazladan birkaç dakika ayırarak resmi video kaydına bakabilir ve doğru skor ve servis atan takımı tespit edebilirdi. <p style="text-align: right;">Kural 17.3.1, 23.2.3</p>
---	---

SAHA DEĞİŞİMİ VE DURAKLAMALAR

<p>6.4.1 Bir sette oyuncular, yazı hakemi veya hakemler kort değişimi için geç kaldığını fark ederse skor düzeltilmeli midir?</p>	<p>Karar Hayır. Skor düzeltilmemelidir. Takımlar hatanın farkına varılır varılmaz taraflarını değiştirmelidir.</p> <p style="text-align: right;">Kural 18.2.2</p>
<p>6.4.2 Bir müsabaka esnasında çok sayıda TV tekrarı nedeniyle maçın akışı etkileniyorsa başhakem bu durum için ne yapabilir?</p>	<p>Karar Başhakemin en uygun zamanda bu bilgileri Teknik Delegeye/Delegelere bildirmesi önemlidir. Maç görevlileri, TV koordinatörü ve ekibiyle işbirliği içinde çalışmakla yükümlü olmakla birlikte, aynı zamanda FIVB'yi (oyuncuları, görevlileri vb.) ve Resmi Kuralların ruhunu da temsil ederler. Hakem, maç koşullarının bozulduğunu düşündüğü her durumda Teknik Delegeyi bilgilendirilmelidir. Bu durumda başhakemin oyuncularla konuşarak durumu özetlemesi de uygundur.</p> <p style="text-align: right;">Kural 16.1.3, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>

BÖLÜM 7 – HATALI DAVRANIŞLAR

KÜÇÜK HATALI DAVRANIŞLAR

<p>7.1.1 Hakem, takımın bir oyuncusunu hem sözlü hem de sarı kart göstererek aslında her iki oyuncuyu (tüm takımı) uyarabilir mi? Referans: Örnek Olay 10.14</p>	<p>Karar Evet. Başhakem küçük hatalı davranış sergilediklerinde oyuncuları sözlü bir şekilde uyararak doğru bir uygulama yapmıştır. Sarı kart ile resmi bir uyarı gerçekleştirirse bu durumda takımın yaptırım seviyesine ulaştığını belirtmiş olur. Bununla birlikte kart ilgili oyuncuya gösterilir. Kural 20.1, 20.2, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>7.1.2 (Güncellendi) Bir takıma/oyuncuya; müsabaka boyunca, küçük hatalı davranışın sonucu olarak kaç adet uyarı ve ihtar yaptırımı uygulanabilir? Referans: Örnek Olay 10.15</p>	<p>Karar Müsabaka boyunca bir takıma yalnızca bir adet sarı kart ile küçük hatalı davranış yaptırımı uygulanabilir. Bundan sonra ilgili takıma ait maçtaki her bir küçük hatalı davranış, kaba davranış olarak düşünülür ve ihtar yaptırımı uygulanır. (Her set her oyuncu için en fazla 2 kere.) Bununla birlikte ilgili FIVB/BPT turnuvalarında tekrarlanan küçük hatalı davranışlardan kaynaklanan bir yaptırım, para cezası uygulamasına sebep olmayacaktır. Kural 20.1, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>7.1.3 (Yeni) Maçın birinci setinde sayılar 20-20 iken, A takımı 21.sayıyı kazandıktan sonra, B takımı oyuncularından birinin fikrine göre hakemin kötü bir pası hatalı sayarak düdük çalmaması hakkında şikâyette bulundu. B takımı bu set sırasında zaten sarı kart ile resmi bir uyarı almıştı, başhakem B takımı oyuncusunun bu davranışını küçük hatalı davranışın tekrarı olarak değerlendirip yaptırım uyguladı ve A takımı 22-20 öne geçti. Başhakemin uygulaması doğru mudur?</p>	<p>Karar Maç sırasında daha önce resmi (sarı kart ile) uyarılmış bir takımdaki herhangi bir oyuncunun küçük hatalı davranışının tekrarı bir kaba davranış cezasına sebep olacak ve bu nedenle hakem oyuncuya küçük hatalı davranışın ciddiyetine bağlı olarak yaptırım uygulayacak. Bununla birlikte hakem setin veya maçın ceza yaptırımıyla bitmesini önlemek için bu tür küçük hatalı davranışların ciddiyet düzeyini dikkatlice değerlendirmelidir. Kural 20.1, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>

YAPTIRIMA YOL AÇAN HATALI DAVRANIŞLAR

<p>7.2.1 Bir oyuncu bilinçli bir şekilde topu oyun sahası dışına (ayağıyla veya eliyle) gönderiyorsa hakemin kırmızı kart vermesi doğru bir uygulama mıdır? Referans: Örnek Olay 10.16</p>	<p>Karar Oyuncunun hareketi kasti ve büyük bir hareket olduğundan kaba davranış şeklinde değerlendirilip hakemin kırmızı kart vermesi doğru bir uygulamadır. Kural 20.2.1, 20.3.1</p>
--	---

<p>7.2.2 Bir oyuncu, bir sette kaç kere kırmızı kart görebilir? Referans: Örnek Olay 10.17</p>	<p>Karar İki kere. Aynı oyuncu tarafından o sette gerçekleştirilen üçüncü kaba davranış, oyundan çıkarma ile cezalandırılır. Kural 20.3.1</p>
<p>7.2.3 Bir oyuncu fileye asılarak filenin asıldığı direklerden birini kırarsa ne olur? Referans: Örnek Olay 10.18</p>	<p>Karar Oyuncu, hatalı davranış yaptırımı ile cezalandırılmalıdır. Müsabaka sonrasında da hatalı davranış ceza ücret tablosuna göre cezalandırılmalıdır. Müsabaka farklı bir kortta aynı skorla yeniden başlatılabilir. Bununla birlikte; hatalı davranış yaptırımı nedeniyle bir sayı ve servis atma hakkı da rakip takımında olacaktır. Kural 20.2.1, 20.3.1, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>7.2.4 Yardımcı hakem, set arasında başhakem hakkında yüksek sesli aşağılayıcı bir yorum duyarsa ne yapmalıdır?</p>	<p>Karar Yardımcı hakem bu durumu setler arasındaki sürede derhal başhakem bildirmelidir. Başhakem oyuncuyu uyarmalı veya oyuncuya yaptırım uygulamalıdır. Hakem; koşulları iyi gözlemlemeli, durum ile uygulayacağı yaptırımın seviyesini iyi ayarlamalıdır. Durum set arasında gerçekleştiği için uygulanacak yaptırım bir sonraki setin başlangıcında olmalıdır. Müsabaka öncesinde gerçekleşen hatalı bir davranış için uygulanacak yaptırım da maçın ilk servisinden önce uygulanır. Kural 20.1, 20.2, 20.4</p>
<p>7.2.5 İki set arasında uygulanan hatalı davranışta başhakem nasıl bir uygulama izlemelidir? Referans: Örnek Olay 10.19</p>	<p>Karar Başhakem, yaptırımı bir sonraki setin başlangıcında uygulamalıdır. İlgili oyuncuya gösterdiği kırmızı karttan sonra servis atma hakkına sahip olan takımı işaret etmelidir. Kırmızı kart gösterilmeden önce servisi kullanacak takım, kırmızı kartı görmüş olan takımsa servis hakkı kırmızı kartı gören takımın rakibine geçer ve o takım bir pozisyon döner. Eğer kırmızı kartı gören takım servis karşılayan takımsa servis atışına sahip olan takım bir sayı kazanır ve servis sırasını da korur. Kural 20.3.1, 20.4, Müsabaka Cetveli Yönergeleri</p>
<p>7.2.6 Bir oyuncu, hakemin kararına tepki gösterip formasını yırtıyorsa başhakem bu durumu hatalı davranış veya oyunu geciktirme olarak düşünmeli midir? Referans: Örnek Olay 10.20</p>	<p>Karar Başhakem bu durumu kaba davranış olarak düşünmelidir. Oyuncunun forma parçalama hareketi, ekipmanlara ve formalara zarar verme / kötüye kullanma durumuna girmekte ve bu da kırmızı karta yol açmaktadır. Ek olarak; bir oyuncu, aynı sette en fazla iki kere kırmızı kart görebilir. Kural 20.3.1</p>

<p>7.2.7 Müسابakanın bitişı başhakem tarafından teyit edildikten sonra oyunculardan biri aldıkları sonuca üzülür ve direktten kılıfı söker, başhakem kulesinden de kort numarasını yırtar. Tüm bu olanlar maçın bitiminden sonra olur. Bu olaylar yine de müsabaka cetveline kaydedilmeli midir? Referans: Örnek Olay 10.21</p>	<p>Karar Evet. Hakem bu tür olayları müsabaka cetvelindeki “Düşünceler” kısmına kaydetmelidir. Kural 20.4, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>7.2.8 Oyun sahası dışında bulunan bir koç, müsabaka esnasında hakemlerin kararlarını söz ve el işaretleri ile devamlı eleştiriyorsa hakemler ne yapmalıdır?</p>	<p>Karar Hakem, müsabaka içindeki bir katılımcı olmadığından koça doğrudan bir yaptırım uygulayamaz. Eğer koç yetkili (akredite edilmiş) bir koç ise hakemler Teknik Delegeye durumu bildirir. Teknik Delege de koçun, turnuvarın geri kalanında yetkilerini kaybedip kaybetmeyeceğine karar verir. Kural 4.1.1, 4.1.4, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>7.2.9 Başhakemin, Top İzi Protokolü ile verilen kararından memnun olmayan bir oyuncu kamerasını alır ve top izinin fotoğrafını çeker. Maçtan sonra Hakem Delegesini bulup görüntüyü göstermek ve başhakemin hatalı karar verdiğini anlatmak ister. Hakem Delegesi ne yapmalıdır? Başhakem maç esnasında ne yapmalıdır?</p>	<p>Karar Kural 20.2.1’e göre oyuncunun yaptığı hareket kaba davranış olarak değerlendirilip cezalandırılmalıdır. Hiçbir FIVB görevlisi, resmi olmayan ve belki de maçtaki durumla ilgili olmayan bu tip hiçbir görüntüyü kabul etmemelidir. Kural 19.1.2, 19.1.3, 20.2.1</p>
<p>7.2.10 Bir teknik mola sonrası servis atışı için hazırlanan takıma, teknik mola oluşmasını sağlayan bir önceki sayı hakkındaki olumsuz davranışları sebebiyle uygulanan ihtar (kırmızı kart) yaptırımdan sonra o takım servis atma hakkını kaybetmeli midir?</p>	<p>Karar Evet. Başhakem, bir oyuncuya kırmızı kart gösterdikten sonra servis atma hakkını rakip takıma vermelidir ve servis atma hakkını kazanan takıma bir sayı eklenmelidir. Kural 20.2.1, 20.3.1</p>

BÖLÜM 8 – HAKEMLER

HAKEM GRUBU VE YÖNETİM USULLERİ

8.1.1

Müsabakanın son düdüğünün ardından, maçı kaybeden takımın kaptanı, başhakemden, topun bloğa temas ettiğini işaret eden her iki çizgi hakemine de danışmasını ister. Fakat başhakem kararının kesin olduğunu söyleyerek bu talebi reddeder. Takım kaptanı bu noktada itiraz edebilir mi?

Karar

Müsabaka yönetiminde iş birliği çok önemli olduğundan başhakemin müsabaka yönetim tekniğinde ciddi bir problem vardır. Bununla birlikte itiraz kabul edilmeyecektir çünkü bu karar kanaate dayalı bir karardır ve başhakemin kararı nihai karardır.

Kural 21.2, Hakemlik Rehberi ve Talimatları

8.1.2

Merkez korttaki çeyrek final maçının 3. setinde sayılar 1-0 A Takımı lehineyken A Takımı ralliyi kazanır. Yazı hakemi elektronik skor tabletinde A Takımı için bir sayı ekler. Fakat tabletin yavaş çalışması nedeniyle verilen sayı o an görünmez. Birkaç saniye sonra, yazı hakemi, bir önceki sayının eklenmediğini düşünerek A Takımına sayı vermek için tuşa tekrar basar. Birkaç saniye sonra tablette görünen skor 3-0 A Takımı lehinedir. Diğer yetkililerin uyarılarına rağmen yazı hakemi 3-0'ın doğru skor olduğu konusunda ısrar eder. A Takımı 3. seti 15-12 kazanır. Müsabaka cetveli imzalandıktan bir süre sonra hata onaylanır. Bu skor hatası nasıl önlenmeliydi? Müsabakanın sonucu düşünülerek şu an ne yapılabilir?

Karar

Plaj voleybolunda sıkı bir program/fikstür olduğundan skor ve itirazlarla ilgili tüm meselelerin zamanında yapılması çok önemlidir. Müsabaka cetveli her iki kaptan tarafından itiraz edilmeden sonuç onaylanarak imzalandığından skor hatasını düzelterek hiçbir şey yapılamaz.

Skor hatasını belirlemesi ve bir sonraki ralli başlamadan önce düzeltilmesi gereken en az 5 hakem vardı.

1- Yazı hakemi, bir sonraki sayıyı vermeden önce o anki sayıların kaç olduğunu bilmek konusunda ekstra uyanık olmalıdır. Bu olayda, skorun 1-0 olduğunu ve bir sayı eklediğinde 2-0 olması gerektiğini bilmeliydi.

2- Skor hakemi (yedek müsabaka cetvelini işleyen ve skoru düzeltmek için müdahale eden kişi) daha ısrarcı olmalıydı ve maça devam etmeden önce problemi çözmek için yardımcı hakemi çağırması önermeliydi.

3- Rezerv hakem; e-skor ve tabletlerin çalışmasından ve yedeklemesinden sorumlu olan kişi olarak maçın önceki setlerinde, bu aletlerle ilgili bir sorun olduğunu ve bu aletlerin skoru sağlıklı bir biçimde yansıtamayabileceğini belirterek hakem delegesini uymalıydı.

4- Başhakem ve yardımcı hakem de her bir ralli sonrası skoru kontrol etmeli, her ralli sonunda yalnızca bir sayı verildiğinden emin olmalıdır ve litescore ekranında ve büyük skor tabelasında sayıların doğru gösterildiğinden emin olmalıdır. Bireysel sorumlulukların yanında iyi bir takım çalışması ve tereddütsüz bir şekilde açık konuşmak bu tür problemlerin yaşanmasının önüne geçer. Challenge hakemi ve resmi skor hakemi de skor

	<p>hatalarına işaret etmede aktif bir rol oynayabilirlerdi. Bununla birlikte; yukarıda belirtilen 5 hakem, dördüncü ralinin başlamasından önce skorun doğruluğunu temin etmek konusunda birincil sorumludur. Çok sayıda hakem ve görevli olmayan bir maçta (örnek: yan kort maçları), başhakem ve yardımcı hakem bu tür skor hatalarını en aza indirmek için her ralliden sonra skoru kontrol etmelidir.</p> <p>Kural 6.1.3, 21.1, 23.2.3, 26.2.2.1, 27.2.2.1, 27.2.2.2, 27.2.2.4, 27.2.2.6, Hakemlik Rehberi ve Talimatları (Bölüm 21-23 ve 26-27) ve İtiraz Protokolü</p>
--	--

BAŞHAKEM

<p>8.2.1 (Güncellendi) Çizgi hakeminin kararına itiraz etmek için filenin altından geçen aynı takımın iki oyuncusuna da kırmızı kart verilmeli midir?</p>	<p>Karar Evet. Topun izine bakmak veya karara itiraz etmek amacıyla filenin altından veya filenin hayali uzantısından diğer tarafa geçen oyuncular kaba davranış neticesinde kırmızı kart ile cezalandırılmalıdır. Bununla birlikte ilgili FIVB/BPT turnuvalarında bu kaba davranış yaptırımı, para cezası uygulamasına sebep olmayacaktır.</p> <p>Kural 22.3.1.1, 22.3.2.2, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>8.2.2 Başhakemin düdüğü kırıldığı ve yanına yedek düdük almayı unuttuğu için maç bir süre durur ve gecikir. Hakem böyle bir durumu nasıl önleyebilir?</p>	<p>Karar Hakemler; kartlardan, kura parasından ve düdüklerden oluşan kişisel ekipman setini daima yanında taşımaktadır. Hakemler bu setin de her zaman çalışacağına ve hasara uğramayacağına güvenmemelidir ve yedek ekipman taşımaktadır. Böyle bir duruma her zaman hazır olmalıdır.</p> <p>Kural 22.3, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>8.2.3 Oyuncunun topla oynama imkanı varken bir top toplayıcı oyun sahası içinde topu tutarsa başhakem ralli tekrarı kararı vermeli midir?</p> <p>Video için tıklayınız</p>	<p>Karar Evet, ralli tekrarı kararı doğrudur. Top toplayıcı, topa dokunmak için bir girişim sergilemiştir. Serbest bölge içinde bulunan hakemler, TV görevlileri ve yardımcı görevliler; topa veya oyuncuya müdahale etmek veya temas etmek için bir girişim sergilemedikleri sürece harici bir müdahale/etkileme durumu içinde oldukları düşünülmez. Kendi çalışma sahası içindeki görevlilerin topa müdahalesi, bu nedenle, bir etkileme olarak düşünülmez.</p> <p>Kural 17.2, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>

<p>8.2.4 (Yeni) Başhakemin birinci seti yaptırım ile bitirmesinden sonra ceza alan oyuncunun oturma sırasına küfür ederek yürümesinden dolayı ikinci setin başlangıcı yaklaşık olarak 9 dakika gecikmiştir. Oyuncunun bu davranışı sürdürmesi sebebiyle başhakem yardımcı hakemden Teknik Delege ve/veya Hakem Delegatesini çağırmasını istedi. Başhakemin uygulaması doğru mudur?</p>	<p>Karar Hakemlerin kuralları uygulaması veya yorumlamasıyla ilgili geçerli bir resmi itiraz olmadığı sürece, Teknik Delege ve/veya Hakem Delegatesi (uygunsa) itirazın sonucuna karar verme sorumluluğunu üstlenir, başhakem maçı başından sonuna kadar yönetir. Maç sırasında verdiği kararlar nihaidir. Bu durumda başhakem sorumluluklarını üstlenmemiştir. Durumun ciddiyetine bağlı olarak, hakem resmi kurallara uygun olarak durumu ele aldıktan sonra, ki aslında bu yapılmamıştır, ilgili FIVB Delegatesini sahanın yakınına çağırabilirdi, ancak Hakem Delegatesi ile olası eylemleri tartışmak için asla kuleden inmemeli ve maçın normal akışını kesmemeliydi. Burada bir İtiraz Protokolü başlatılmamasına rağmen, başhakemin belirli bir takımın bu tür bir talebini kabul etmekten sorumlu yetkili olduğu, ancak bu talebin geçerli bir itiraz kriterlerini karşılması durumunda kabul edilebileceği açık olmalıdır. Sadece bu durumda, ilgili FIVB Delegatesi bu talebi takip edecektir. Kural 22.2.1, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>8.2.5 (Yeni) Oyunculardan biri tarafından sözlü tacize uğradıktan sonra maçın sonunda, başhakem müsabaka cetveline hangi açıklamaların eklenmesi gerektiğinden emin değildi. Bu nedenle, Teknik Delege ve Hakem Delegatesi neyin kaydedileceğini tartışmak üzere bir araya gelene kadar müsabaka cetvelini imzasız bırakmaya karar verdi ve ardından hakem adına yorumları yazıp müsabaka cetvelini imzaladılar. Bu doğru muydu?</p>	<p>Karar Başhakem, maçtan sonra meydana gelen olaylarla ilgili olası raporlar da dahil olmak üzere, maç sonunda müsabaka cetvelinin doldurulması ve imzalanmasından nihai olarak sorumludur. Bu durumda, başhakem kendi görevlerini üstlenmemiş ve sorumluluklarını Teknik Delege/Hakem Delegatesine devretmiştir. Kural 22.3.3, Hakemlik Rehberi ve Talimatları, Müsabaka Cetveli Talimatları</p>

YARDIMCI HAKEM

<p>8.3.1 Top kumlara temas eder, fakat başhakem bunu görebileceği doğru pozisyonda değilse yardımcı hakem ne yapmalıdır? Video için tıklayınız</p>	<p>Karar Yardımcı hakem temas anında derhal düdük çalmalıdır. Kural 23.3.2.5</p>
--	---

<p>8.3.2 Servis atışından gelen top, filenin yardımcı hakem kısmındaki tarafına az bir miktar temas etmiştir. Buna düdük çalınır mı?</p>	<p>Karar Hayır. Servis atışından gelen topun fileye temas etmesi bir hata değildir. Kural 12.6.2.1, 23.3</p>
<p>8.3.3 Rakip tarafından servis atılacağı sırada yardımcı hakem karşılayan takımla konuşuyordu. Servisi kullanacak oyuncu, başhakemin servis vuruşuna izin veren düdüğünü çalması ve işaretini vermesine karşın karşılayan takım tamamen hazır olana kadar bekledi. Yardımcı hakem, böyle bir durumun olmasını nasıl önleyebilirdi?</p>	<p>Karar Başhakem, karşılayan takımın tamamen hazır olduğunu görmeden servis atışı için izin vermemeliydi. Yardımcı hakem, servis atışına izin verilip verilmeyeceğini etkileyeceğinden önemli olan, kendisinin veya karşılayan takımın hazır olmadığı bilgisini başhakeme iletmeliydi. Bu şekilde başhakem mümkün olan tüm bilgileri göz önünde bulundurarak bir karar verebilir. Bu hakemler arasındaki iş birliğinin gereğidir. Kural 12.3, 21.2</p>
<p>8.3.4 Servis atan oyuncu, yan çizginin uzantısının dışından servis atmıştır. Yardımcı hakem düdük çalıp hatayı işaret etmiştir. Bu durum doğru mudur?</p>	<p>Karar Hayır. Yardımcı hakem, yetki ve sorumlulukları dışında bir düdük çalmıştır. Kural 23.3, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>8.3.5 Top, file dikey düzleminin tamamen altından geçmiştir. Bu topa, kim düdük çalmalıdır?</p>	<p>Karar Kural 23.3.2.6'ya göre bu hata artık yardımcı hakemin sorumluluk sahasındadır. Başhakem, yardımcı hakemin hatanın nevini ve gerekirse oyuncuyu göstermesini beklemeli ve ardından servis atacak takımı işaret etmelidir. Kural 23.3.2.6</p>

YAZI HAKEMİ VE SKOR HAKEMİ

<p>8.4.1 1 Numaralı oyuncu servis atışını kullanır ve bir sayı kazanır. Yazı hakeminin ve skor hakeminin tartışmasından sonra yardımcı hakeme bir önceki servisin aslında 2 numaralı oyuncu tarafından atılmış olması gerektiği söylenir. Hakemler bu durumu nasıl düzeltmelidir? Referans: Örnek Olay 10.22</p>	<p>Karar Servis atan takım kazandığı sayıları korur ve servis atmaya 2 numaralı oyuncusuyla devam eder. Maçın devam etmesi için müsabaka cetvelinin düzeltilmesi gerekebilir. Eğer yanlış oyuncunun servis attığı tespit edilirse, bu oyuncu ancak yazı hakemi (veya hakemlerden biri) servis atmadan önce yanlış servis atan oyuncu olduğunu doğru bir şekilde bildirmişse servis kaybı ile cezalandırılabilir. Bu durumda, yazı hakemi ve skor hakemi servis atılmadan önce yanlış servis atan oyuncuyu belirtmeyerek prosedürlerinde hata yapmış olurlar. Eğer yazı hakemi, servisin yanlış oyuncu tarafından kullanıldığını devam eden ralli içinde fark ederse yardımcı hakem ralliyi kesinlikle durdurmamalıdır. Kural 12.2.1, 12.2.2, 12.3, 12.6.1.1, 26.2.2.2, 27.2.2.1, 27.2.2.2</p>
--	---

<p>8.4.2 Bir takım kaptanı, yazı hakemine diğer takımın kaç adet mola talep ettiğini sorabilir mi? Referans: Örnek Olay 10.23</p>	<p>Karar Yazı hakemi böyle bir soruya cevap vermemeli ve yardımcı hakemi bu konu hakkında bilgilendirmelidir. Takım kaptanları yalnızca kendi takımlarının mola sayıları hakkında bilgi alabilir ve oyunu geciktirmemek için tekrar tekrar sormamalıdır. Kural 15.1, 16.1, 24.2</p>
---	---

ÇİZGİ HAKEMLERİ

<p>8.5.1 Bir çizgi hakemi hariç top işareti gösterirken diğer çizgi hakemi topa temasın olduğunu işaret ediyorsa başhakem hangi işareti kabul etmelidir?</p>	<p>Karar Başhakem, oyun sahasında nerede bulduklarını düşünmeden her iki hakemin de işaretini kabul etmelidir. Sonrasında bu işaretleri de göz önünde bulundurarak son kararını vermelidir. Kural 28.2.1.1, 28.2.1.8, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>8.5.2 Çizgi hakemi, servis atışı anında oyuncunun çizgiye temas ettiğini belirtir; fakat başhakem ve yardımcı hakem bu işareti fark etmez. Rallinin sonunda takım kaptanı, başhakemden çizgi hakemine danışmasını talep edebilir mi?</p>	<p>Karar Evet, başhakem, çizgi hakeminden işaretini tekrarlamasını istemelidir. Ek olarak başhakemin çizgi hakemi ile karar hakkında konuşması ve işaretini gösterdiği sırada daha uzun süre göstermeye devam etmesini istemesi de kabul edilir. Kural 21.2, 28.2.1.3, 28.2.1.5, 28.2.2</p>

HAKEMLERİN EL İŞARETLERİ

<p>8.6.1 Servis atışı esnasında oyuncunun ayağı servis çizgisinin altına girerse ve çizgi hakemi de hatayı işaret ederse başhakemin hatanın nevini gösteren işareti nasıl olmalıdır?</p>	<p>Karar Başhakem ilgili çizgiyi göstererek 22 numaralı işareti yapmalıdır. Hakem, hatanın net bir şekilde anlaşılabilmesi için işaretlerini de net bir şekilde kullanmalıdır. Kural 12.4.3, İşaret 22</p>
<p>8.6.2 Yardımcı hakem için, file teması hatası için düdük çaldıktan sonra doğru işaret sırası nedir?</p>	<p>Karar Yardımcı hakem, düdük çaldıktan sonra öncelikle hatanın nevini göstermelidir. Ardından gerekirse, hatayı yapan oyuncuyu işaret etmelidir. Son olarak başhakemin servis atacak takımı işaret etmesinden sonra yardımcı hakem de servis atacak takımı işaret etmelidir. Kural 21.2.3.2, 21.2.3.3</p>
<p>8.6.3 Servis vuruşundan sonra top, servis atışını yapan oyuncunun takım arkadaşına çarparsa başhakemin işareti ne olur?</p>	<p>Karar Başhakem, öncelikle servis atışını yapacak olan takımı gösterir (2 numaralı işaret). Ardından 19 numaralı "servis atışından sonra topun, geçiş boşluğundan geçmemesi" işaretini yapar. Kural 12.6.2.1, İşaret 2 ve 19</p>

BÖLÜM 9 – ÖZEL DURUMLAR

<p>9.1 Maçı bitirecek şekilde doğrudan sayı olan bir servis atışı sonrası başhakem hariç top kararı verir. Takım kaptanının itiraz etme hakkı var mıdır?</p>	<p>Karar Başhakem öncelikle itirazın, İtiraz Protokolü kriterlerine uyup uymayacağına karar vermelidir. Bu olayda, başhakem itirazı reddetmelidir. Çünkü dahil/hariç top kararları kanaate dayalı kararlardır ve itiraza konu olamazlar. Kural 5.1.2.1, 22.2.1, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>9.2 Sıcaklık nedeniyle takımlardan biri oyunu hızlandırırken diğeri oyunun temposunu düşürmek istemektedir. Başhakem nasıl bir tempo belirlemelidir?</p>	<p>Karar Hakemler müsabakanın temposunu olabildiğince sabit bir noktada tutmalıdır. Ek olarak hakemler böyle bir durumda maçın temposunu belirlemekte doğal ve adil olmalıdır ve hiçbir takıma herhangi bir uyarı veya yaptırım uygulamamalıdır. Kural 16.1.3, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>9.3 Müsabaka sırasında, A Takımının oyuncularından biri topun peşinden koşmuş ve harika bir plonjonun ardından sponsor reklamının üzerine düşmüştür. Oyuncunun bu olağanüstü çabası seyircilerden büyük alkış almıştır. Bununla birlikte bu hareket esnasında oyuncunun top ile teması biraz uzamıştır ve başhakem düdüğünü çalarak tutulmuş top kararı vermiştir.</p>	<p>Karar Hakemler; sadece maçı yöneten insan olduklarını değil, aynı zamanda rehberlikleri sayesinde Plaj Voleybolunun tanıtılmasına ve geliştirilmesine olanak sağlayacak kişiler olduklarını da hatırlamalıdır. Seyir zevki veren hareketlere izin vermek, bir oyunun gelişmesine ve beğenilmesine katkıda bulunan bir durumdur. Hakem; sporun teknik gerekliliklerini kesin bir şekilde uygularken aynı zamanda bu sporun sosyal, kültürel ve gelişime yönelik tarafını da göz önünde bulundurmalıdır. Seyir zevki veren ve aşırı çaba gerektiren bu tür hareketlere izin vermek gerekmektedir. Hakemlik ve Kural Felsefesi, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>9.4 Bir oyuncu, hakemler ve yazı hakemi ile servisi kimin kullanacağı konusunda görüş ayrılığı yaşıyorsa hakemler neyi kontrol etmelidir? Referans: Örnek Olay 10.24</p>	<p>Karar I'den IV'e (1-4) kadar numaralandırılmış ve servis sırasını belirten 4 adet kutu vardır. Oyuncunun numarası ilgili kutunun yanına koyulur. İlk servisi kullanacak takım, I ve III numaralı servis sırasındadır. Diğer takım ise II ve IV. Yazı hakemi; servisleri kaydetmede, hangi takımın (A-sol taraf, B-sağ taraf) servis atacağını dikkate almaksızın, sabit bir düzende kaydeder. Yardımcı hakemin, maçın ilk servisinin I numaralı kutuya kaydedildiğini kontrol etmesi önemlidir. Bu,</p>

	servis sırasının başlangıçtan itibaren doğru şekilde izlenmesini sağlar. Kural 7.6, Müsabaka Cetveli Talimatları
9.5 Hücum yapan oyuncunun şapkası kafasından çıkar ve file üst bandına temas ederse bu bir hata olarak değerlendirilir mi?	Karar Hayır. Şapka, oyuncunun bir ekipmanı olarak sayılsa da temas anında oyuncunun kafasında olmadığından bu temas bir hata olarak düşünülmez. Bu kural; oyuncunun kullandığı saat, gözlük, takı, diğer ekipman ve aksesuarlar için de geçerlidir. Kural 11.3.1, Müsabaka Cetveli Talimatları
9.6 Takım kaptanı, müsabaka anında belirtmediği halde müsabaka bitişinden sonra itirazda bulunabilir mi? Referans: Örnek Olay 10.25	Karar Bu itiraz, olayın gerçekleştiği zaman zarfında kaptan tarafından resmi olarak talep edilip kaydedilmediği için kabul edilmemelidir. İtirazlar mutlaka olayın oluş zamanında gerçekleştirilmelidir. Bu itirazlar; duruma bağlı olarak, ilgili FIVB Teknik Delegatesini ilgilendiren (1. Basamak) bir itiraz da olabilir, müsabakadan sonra Organizasyon Komitesini ilgilendiren (2. Basamak) bir itiraz da olabilir. Kural 5.1.2.1, Hakemlik Rehberi ve Talimatları
9.7 Bir hakem Teknik Delegeye müsabaka anında birkaç kural hatası yaptığını belirtmiştir. Takımlar müsabaka anında ve sonrasında itirazlarını sunmuşlardır. Bu durumda Teknik Delege ne yapmalıdır?	Karar Bu durum, Teknik Delege için çok zor bir karar vermesine neden olmaktadır. Eğer aşağıdakilerin hepsi gerçekleşmişse Teknik Delege oyuncuların tüm itirazlarını kabul etmeli ve İtiraz Protokolü tutarak müsabakanın yeniden oynanma olasılığını gözden geçirmelidir: 1- Takımın itiraz anında itiraz niyetini başhakeme doğru bir şekilde beyan etmesi ve başhakemin reddetmesi. 2- İtiraz, maçtan sonraki 20 dakika içinde 2. Seviye protesto olarak doğru bir şekilde tekrar teyit edilmiş ve ilgili kaptan tarafından imzalanmış. 3- İtirazın, itiraz protokolü kriterlerini karşılaması. (Yanlış yorumlama vb.) 4- Başhakemin (veya başka bir yetkilinin) bir yanlış yorumlama olduğunu onaylaması, vb. (örn: itirazın doğru olduğunu onaylaması) 5- İtirazın müsabakanın sonucunu etkilemesi. Kural 5.1.2.1, 5.1.3.2, Hakemlik Rehberi ve Talimatları
9.8 Eğer takım kaptanı molayı kasten son anda veya başhakemin servis düdüğüyle aynı anda istiyorsa yardımcı hakem düdük çalmalı mıdır?	Karar Hayır, mola talebi servis işaretinden önce yapılmış olsa bile hakemler molaya izin vermemelidir. İlgili hakemlerin düdüğlerinin zamanlaması mola işaretinin kabul edilip edilmeyeceğini belirler.

	<p>Başhakem zaten servise izin verdiği için, mola talebi kabul edilmemelidir.</p> <p>Mola için yeterince erken talepte bulunmak kaptanın sorumluluğundadır. Böylece hakem servis izni verilmeden önce mola için düdük çalabilir.</p> <p>Kural 15.5.1</p>
<p>9.9</p> <p>Her iki takım da sayılar 2-3 iken oyun alanlarını değiştirir (3. Set). Bununla birlikte, yazı hakemi hızlı bir şekilde skorun halen 2-2 olduğunu işaret eder ve bu nedenle oyun alanı değişimi gerçekleşmemelidir. Hakemler bu durumu nasıl düzeltmelidir?</p> <p>Referans: Örnek Olay 10.26</p>	<p>Karar</p> <p>Takımlardan derhal bir önceki oyun alanlarına dönmeleri istenir ve maç müsabaka cetvelindeki doğru skorla devam eder.</p> <p>Kural 18.2.1, 18.2.2</p>
<p>9.10</p> <p>Eğer hakem sayıyı yanlışlıkla diğer takıma verir ve diğer takım da başhakem kararını değiştirmeden önce mola talep etmişse ilgili mola yine de geçerli kalır mı?</p> <p>Referans: Örnek Olay 10.27</p>	<p>Karar</p> <p>Hayır. Hakemin, takım için molaya neden olan kararı değiştiğinden takım aslında molayı kullanmasına gerek olmadığını belirtebilir. Mola kurallara uygun bir şekilde talep edilmiş olsa da iptal edilmiştir ve oyuncuların oyun alanına dönmesi istenir.</p> <p>Kural 22.2.1</p>
<p>9.11</p> <p>Top toplayıcıları kontrol etme görevi kimindir?</p>	<p>Karar</p> <p>Top toplayıcılarının kontrolü temel olarak başhakemin sorumluluğunda olan bir konudur.</p> <p>Kural 3.3, 22.2.2, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>9.12</p> <p>Teknik Delege, başhakem tarafından verilmiş kaba davranış yaptırımlarını geri alabilir mi?</p>	<p>Karar</p> <p>Hayır. Bu, Teknik Delegenin sorumluluğunda olan veya görevi olan bir konu değildir.</p> <p>Kural 20.1, 20.3.1, 22.2.1, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>9.13</p> <p>Eğer bir hakem; bir oyuncunun, önceki maç hakkında şikayette bulunmak için hakem odasına girdiğini görüyorsa bir sonraki maçta görevli hakem ve aynı oyuncu bu konu hakkında tartışabilir mi?</p>	<p>Karar</p> <p>Hayır. Bir hakem; maç öncesinde, anında ve sonrasında, kısacası her zaman profesyonel bir tutum içinde olmalıdır. Oyuncunun tavrı, ilgili yetkililer tarafından rapor edilmeli ve yalnızca Teknik Delegeler tarafından ele alınmalıdır.</p> <p>Hakemlik ve Kural Felsefesi, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>9.14</p> <p>Hücumla koşan bir oyuncu kumdaki derin bir çukura basar ve smaç için dengesini kaybederse, başhakem ralliyi tekrarlamalı mıdır?</p>	<p>Karar</p> <p>Hayır, kum seviyesinin düzensiz olması durumunda bunun oyuncular için normalde bir tehlike oluşturduğu düşünülmektedir.</p> <p>Bununla birlikte bu tip durumların önüne geçilmesi için hakemler maç aralarında veya maç anında kort koşullarını takip eden görevlileri sahayı düzeltmeleri için yönlendirmelidir.</p> <p>Kural 17.2, 22.2.5, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>

<p>9.15 Başhakem, kendi kararıyla ilgili bir konuda İtiraz Protokolünü başlatabilir mi? Teknik Delegenin, çizgi hakemini değiştirme yetkisi var mıdır?</p>	<p>Karar Bir takımın kaptanı talep etmeden başhakemin bir İtiraz Protokolü başlatması mümkün değildir. Müsabaka anında görevlerini doğru bir şekilde gerçekleştiremediğini düşündüğü hakemleri değiştirme yetkisi sadece başhakemdedir. Kural 5.1.2.1, 22.2.1, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>9.16 Bir koç, rakip takım hakkındaki bilgileri el işaretleriyle kendi takımına aktarırsa hakemler ne yapmalıdır?</p>	<p>Karar Hakemler mümkün olan ilk anda Teknik Delegeyi/Delegeleri bu durum hakkında bilgilendirmelidir. Bu durumdan ötürü maçın az bir süre gecikmesi kabul edilebilir. Bu noktadan sonra bu durumla ilgilenen sorumlular Teknik Delegelerdir. Teknik Delegeler, müsabakanın hakemlerinden, maç sonrası gözlemlerini açıklayan bir özet isteyebilir. Hakemlerin antrenörlere doğrudan yaptırım uygulaması mümkün değildir (katılımcı olmadıkları için) ancak antrenörlerin eylemleri maçın gecikmesine neden oluyorsa, takımlarına gecikme yaptırımı uygulanmalıdır. Kural 4.1.4, 16.1, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>9.17 Teknik Delege(ler), İtiraz Protokolü sırasında, bir sayıda bir videoya bakmayı tercih edebilirler mi?</p>	<p>Karar İtiraz Protokolü, Teknik Delegelere 1. Basamakta, resmi olmayan kaynaktan video izlenmesine izin vermez (İtiraz Protokolünün hiçbir basamağında resmi olmayan bir kaynaktan video izlenmesine izin verilmez). Kural 5.1.2.1, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>9.18 Bir oyuncu, oyun hareketi esnasında, müsabakanın tümünde belli bir yerde bulunan kameramana çarparsa ralli tekrar ettirilir mi?</p>	<p>Karar Başhakem, harici müdahaleye neden olabilecek yardımcı çalışanlar, izleyiciler, diğer kişiler/nesnelere dahil olmak üzere her alanda karar verme sorumluluğuna sahiptir. (Kural 17.2 ve 17.3) Oyun sahasında bulunan her personel (hakem grubu, yardımcı çalışanlar, vb.), yarışma ekipmanları (TV kameraları, mikrofonlar, vb.), yani serbest bölgede olmasında bir sakınca olmadığı onaylanan hiçbir kişi veya nesnenin harici müdahale olasılığı yarattığı düşünülmez. Aşağıdaki durumlar hariç: 1- Baştaki pozisyonuyla ilgili büyük bir değişim varsa (örn: kameranın oyun anında düşmesi, vb.) 2- Topla oynama hareketi içinde olan oyuncuya doğru kasıtlı bir hareket varsa (örneğin, bir top toplayıcının topa doğru koşması veya oyun</p>

	<p>sirasında topu yuvarlayarak oyuncunun oynama hareketini etkilemesi) Buna göre başhakemin vereceği karar, kameramanın müsabakanın başından beri sabit yerinde olması, baştaki yerine göre bulunduğu yerde bir farklılık olması veya oyuncuya yönelik doğrudan bir hareketi olmasına göre şekillenecektir.</p> <p style="text-align: right;">Kural 5.1.2.1, 17.2, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>9.19 (Yeni) Mola sırasında, oyuncu yedek kulübesinde oturup bir şeyler içmeye çalışırken, dudağını bir eşek arısı sokar ve daha sonra onu itmeye çalışırken eşek arısı oyuncuyu parmağından sokar. Hakemler bu tıbbi yardım protokolünü nasıl ele almalıdır?</p>	<p>Karar Hakemler yaralanmaya/hastalığa yol açan koşulların farkında olmalıdır, çünkü yaralanmanın niteliğini ve boyutunu (küçük de önemli de olsa) belirlemekten sorumludurlar. Bu durumda, kanama görünmemesine rağmen deride bir penetrasyon vardır. Tedavinin takım molası sırasında tamamlanamaması veya durumun daha önemli olması ve bu nedenle başhakem tarafından bir Tıbbi Yardım Protokolüne izin verilmesi durumunda, Tıbbi Mola olarak değerlendirilmelidir. Bu durum, örneğin bir oyuncunun dilinin ya da dudağının iç kısmının kesilmesi nedeniyle ağız boşluğunda iç kanama olması durumunda da geçerli olabilir.</p> <p style="text-align: right;">Kural 17.1.2, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>

BÖLÜM 10 – YAZI HAKEMİ OLAYLARI

Bu olaylar, yalnızca yazı hakeminin bakış açısından yazılmıştır. Hazırlık seminerlerinde ve yazı hakemi eğitimlerinde kullanılabilir.

<p>10.1 Maçtan önce iki takım da aynı renk forma ile ısınmaktadır. Yazı hakeminin, takımların formasını kontrol etme gibi bir sorumluluğu var mıdır? Referans: Örnek Olay 2.2.2</p>	<p>Karar Yazı hakemi ve skor hakemi, maç öncesinde ve özellikle resmi ısınma anında takımların formlarını kontrol etmelidir. Bu, yazı hakeminin müsabaka cetvelinde belirtildiği gibi doğru oyuncuların doğru forma numaralarını (1 ve 2) giydiğini kontrol etmesini ve skor hakeminin skor tabelalarında gösterilen renklerin ve oyuncu numaralarının oyuncuların formları ve müsabaka cetveli ile uyumlu olup olmadığını kontrol etmesini içerir. Bu konuyla ilgili herhangi bir uygunsuz durum dikkat çekerse hakemlere bilgi verilmelidir. Kural 4.3, 26.2.1.1, 27.2.1.1, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>10.2 Yazı hakemi, iki oyuncunun forma numaralarının müsabaka cetvelindeki kayıtlı şekliyle farklı olduğunu fark ederse ne yapmalıdır? Referans: Örnek Olay 2.2.7</p>	<p>Karar Bu durum oyuncuların formlarını veya forma kombinasyonlarını hızlı bir şekilde değiştirmesiyle çözümlenmelidir. Herhangi bir yaptırım uygulanmaz. Yazı hakeminin özellikle oyuncuların adı ve forma numarasının eşleşip eşleşmediğini kontrol etmesi gerekmektedir. Kaptan, müsabaka cetvelini imzalayarak takımın kayıtlı bilgilerinin doğru olduğunu teyit etmiş olur. Kural 5.1.1, 7.7.2, 26.2.1, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>10.3 Takım kaptanlarından biri müsabakanın bitiminde müsabaka cetvelini imzalamayıp kortu doğrudan terk ederse yazı hakemi ne yapmalıdır?</p>	<p>Karar Hakemler maç sonucunu doğrulamak için yazı masasına yaklaştıklarında yazı hakemi, takım kaptanından müsabaka cetveli için imza alamadığı konusunda hakemleri derhal uymalıdır. Düşünceler kısmına yazılması gereken bazı durumlar ve diğer hakemlerin imzaları dışında müsabaka cetvelini tamamlamak yazı hakeminin sorumluluğundadır. Kural 5.1.3.1, 26.2.3.3, Müsabaka Cetveli Talimatları</p>
<p>10.4 Tıbbi sakatlık sonucu sonuçlanmış bir müsabaka için yazı hakemi bu durumu müsabaka cetveline nasıl kaydetmelidir? Referans: Örnek Olay 3.1.1</p>	<p>Karar Yazı hakemi; maçı 21-0 ve 21-0 olmak üzere 2-0 olarak tamamlamalı, maç öncesi ve maç sonrası imzalarını almalı, maç sonucunu sonuç kısmına yazmalı, set skorlarını her bir set için takım-puan</p>

	<p>kısımlarına yazmalı (0-21 çizgi şeklinde kapatılmalı ve yuvarlak içine alınmalı).</p> <p>Bundan önce yazı hakemi, başhakemin belirttiği şekilde düşünceler kısmını doldurmalıdır. Son olarak sonuç onaylanır ve hakemler tarafından imzalanır.</p> <p style="text-align: right;">Kural 6.4, 26.2.2.7, Müsabaka Cetveli Talimatları</p>
<p>10.5</p> <p>Takımlar resmi ısınmalarını bitirir ve müsabakaya başlamak için oyun alanına girer. A Takımının 1 numaralı oyuncusu servis bölgesine gider. Yazı hakemi, servis atması gereken oyuncunun 2 numaralı oyuncu olması gerektiği konusunda hakemlerin dikkatlerini çeker. Yazı hakemi şimdi ne yapmalıdır?</p> <p style="text-align: right;">Referans: Örnek Olay 4.2.1</p>	<p>Karar</p> <p>Yazı hakemi, hakemlerin servis sırasını belirlemede iletişimden kaynaklı bir hata olasılığı olup olmadığına karar vermesini beklemelidir. Eğer başhakem servisi 1 numaralı oyuncunun kullanmasına karar verirse yazı hakemi A Takımının servis sırası kutusunu değiştirmelidir. Fakat servisi eğer 2 numaralı oyuncu kullanacaksa müsabaka cetvelinde herhangi bir değiştirme işlemi söz konusu değildir.</p> <p>Yazı hakemi, sorun hakkında hakemler ve oyuncularla bilgi alışverişi konusunda doğru bir tutum sergilemiştir fakat servisi kullanacak oyuncunun değişmesi için ısrarcı olamaz. Bu, başhakem ve yardımcı hakemin sorumluluğundadır.</p> <p style="text-align: right;">Kural 7.7.2, 22.2.1, 22.3.1.2, 26.2.1.1, 26.2.2.2, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>10.6</p> <p>B takımının kaptanı, kura atışını kazandıktan sonra hangi oyun alanını seçeceğine karar vermek için oyun alanına döndü ve geri döndüğünde hangi oyun alanına seçtiğini söylemeden müsabaka cetvelini imzaladı. Bu durumda, yazı hakemi doğru bilgiyi edinmek için ne yapmalıdır?</p> <p style="text-align: right;">Referans: Örnek Olay 4.1.1</p>	<p>Karar</p> <p>Yazı hakemi, B Takımının hangi oyun alanını seçtiğini ve hangi servis sırasıyla oynayacakları bilgisini edinmede aktif olmalıdır. Eğer 1 dakika içinde hakemler veya takım, kararı yazı hakemine bildirmezse hakemler (genellikle yardımcı hakem) bu durum hakkında bilgilendirilmelidir.</p> <p style="text-align: right;">Kural 7.1, 26.2.1.2, Hakemlik Rehberi ve Talimatları, Müsabaka Cetveli Talimatları</p>
<p>10.7</p> <p>A Takımının kaptanı, B Takımının molasının bitiminde bir mola talep eder. Yazı hakeminin izleyeceği yol nedir?</p> <p style="text-align: right;">Referans: Örnek Olay 6.1.3</p>	<p>Karar</p> <p>Yazı hakemi hangi takımın mola talep ettiğini bilmeli ve ilgili kutuya kaydetmelidir. Takımlar kendilerine ayrılan oturma sıralarındayken yazı hakemi yardımcı hakeme takımların (her iki takım için de) kullanmış olduğu mola sayısını belirtmelidir. Bu durumda takımların başka bir mola talebi hakkı kalmamıştır.</p> <p>Bu durum, molanın tamamlanmasının ardından yazı hakemi tarafından değil de yardımcı hakem tarafından başhakeme ve takımlara iletilmelidir.</p> <p style="text-align: right;">Kural 23.2.6, 24.2.2.3</p>

<p>10.8 Başhakem, bir sette veya maçta ikinci bir geciktirme uyarısı verirse yazı hakemi ne yapmalıdır? Referans: Örnek Olay 6.2.1</p>	<p>Karar Geciktirme uyarıları müsabaka cetveline kaydedilir. Bu nedenle yazı hakemi, başhakemi bu hata hakkında yardımcı hakem vasıtasıyla derhal uyarmalıdır. Kural 16.2.1, 24.2</p>
<p>10.9 Oyuncuların, gözlüklerini silmeleri için direklerde asılı olan küçük havlu ile kollarını ve/veya kafalarını temizlemelerine izin verilir mi? Referans: Örnek Olay 6.2.4</p>	<p>Karar Hayır, buna izin verilmez. Başhakem bunun oyunu kasten geciktirmek olduğunu düşünerek geciktirme yaptırımı uygulaması gerekir. Yazı hakemlerinin, takımların sözlü uyarı mı yoksa geciktirme uyarısı mı aldıklarını dikkatle kontrol etmeleri gerekir. Şayet yazı hakemi emin değilse hakemlerden bilgi almalıdır. Kural 16.2, 24.2.2.6, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>10.10 Bir oyuncu sakatlanır, sağlık alanına giderek oyun alanını terk eder ve 5 dakika sonra geri dönmezse yazı hakemi ne yapmalıdır? Referans: Örnek Olay 6.3.1</p>	<p>Karar Yazı hakeminin 2 anı kaydetmesi önemlidir: 1) Başhakem Tıbbi Yardım Protokolünü başlatmak için ne zaman düdük çaldı? 2) Başhakem Tıbbi Yardım Protokolünü sonlandırmak için düdüğü ne zaman çaldı? (izin verilen maksimum 5 dakikadan sonra veya resmi sağlık personeli tarafından tedavinin tamamlandığı bildirildikten hemen sonra veya hiçbir tedavi sağlanamıyorsa veya oyuncu oyuna devam etmeye hazır olduğunu beyan ettiğinde.) Ayrıca, yazı hakemi açıklamalar bölümüne mevcut skoru ve hakemin sakatlık nedeniyle maçı durdurduğu andaki takım ve oyuncuyu kaydetmelidir. Yazı hakemi, maçın tam olarak aynı pozisyonda yeniden başlatılabilmesi veya bir Delegenin herhangi bir duraklama süresini net bir şekilde hesaplayabilmesi için tüm ayrıntıları kaydetmelidir. Takımı eksik ilan etme kararının nedenlerini müsabaka cetvelinin açıklamalar bölümüne kaydetmek başhakem ve Delegenin sorumluluğundadır. Kural 6.4.3, 17.1, 23.2.7, 26.2.2.7, Hakemlik Rehberi ve Talimatları, Müsabaka Cetveli Talimatları</p>
<p>10.11 Bir oyuncunun kanamalı küçük bir sakatlığı varsa oyuncuya yarayı hızlıca temizlemesi ve bandajlaması için izin verilir mi? Yazı hakemi, bu kısa gecikme hakkında herhangi bir not kaydetmeli midir? Referans: Örnek Olay 6.3.2</p>	<p>Karar Hakemler, sorunu çözmek için oyuncu tarafından kullanılmak üzere kısa bir süre tanınmalıdır. Yazı hakemi, herhangi bir gecikme veya "Tıbbi Mola" olmadığından müsabaka cetveline herhangi bir şey kaydetmemelidir. Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>

<p>10.12 Başhakem müsabakaya geciktirme yaptırımı ile başladı. Bu, müsabaka cetveline nasıl kaydedilmelidir? Referans: Örnek Olay 6.2.5</p>	<p>Karar Yazı hakemi, 1. Setin başlangıç saati olarak maçın gecikerek başladığı saati yazmalıdır (örn: 09:02). Gecikmeye neden olan ve gecikme yaptırımı uygulanan takım da Geciktirme kısmına not edilmelidir (skor 0-0). Bu anda müsabaka cetvelinin Düşünceler kısmına herhangi bir şey yazılmamalıdır. Kural 26.2.2.6, Müsabaka Cetveli Talimatları</p>
<p>10.13 Bir takım, Teknik Delege den ışıkların düzeyini kontrol etmesini ister. Teknik Delege oyunu durdurur ve maçın ertesi sabah 0-0 ile yeniden başlamasına karar verir. Yazı hakemi bu kararı nasıl kaydetmelidir? Referans: Örnek Olay 6.3.6</p>	<p>Karar Yazı hakemi; ışık azlığı sebebiyle oyunun durduğu anda servis atan oyuncuyu, takımı, skoru ve net zamanı müsabaka cetvelinin Düşünceler kısmına kaydetmekten hariç müsabaka cetveli üzerinde yazacağı bir şey olmamakla birlikte müsabaka cetvelinde herhangi bir bölümü değiştirmemelidir. Aynı detaylar; yağmur, ışık ve rüzgar sebebiyle oyunun durduğu zamanlarda da kaydedilmelidir. Yazı hakemi, uygun ve gerekli tüm bilgileri not etmelidir ki maç kaldığı yerden yeniden başlayabilsin veya Teknik Delege herhangi bir duraklama zamanını net bir şekilde hesaplayabilsin. Maçın durdurulma sebebini ve ertesi gün yeniden oynanması ile ilgili kararı, müsabaka cetvelinin Düşünceler kısmına kaydetmek başhakem ve Teknik Delegenin sorumluluğundadır. Kural 17.3, 26.2.2.7, Hakemlik Rehberi ve Talimatları, Müsabaka Cetveli Talimatları</p>
<p>10.14 Başhakem, takım kaptanı vasıtasıyla takıma sözlü uyarıda bulunmuştur. Ardından küçük hatalı davranışı tekrarlayan takımdan bir oyuncuya sarı kart göstermiştir. Yazı hakemi bu uyarıları nasıl kaydetmelidir? Referans: Örnek Olay 7.1.1</p>	<p>Karar Başhakem tarafından uygulanmış sözlü uyarılar müsabaka cetveline kaydedilmez. Yalnızca başhakem tarafından sarı kart gösterilerek uygulanan yaptırımlar müsabaka cetvelinin ilgili kısmına yazı hakemi tarafından kaydedilir. Kural 20.1, Müsabaka Cetveli Talimatları</p>
<p>10.15 1. sette bir oyuncu önce sözlü uyarı alır ve ardından sarı kart görür. Devamında 2. set ihtar cezası alır. 2. setin başında yazı hakeminin yapması gereken nedir? Referans: Örnek Olay 7.1.2</p>	<p>Karar Yazı hakemi, küçük hatalı davranış yaptırımını 1. setteki ilgili kutucuğa kaydetmelidir. Ardından 2. setin başında bu takım için ilgili uyarı kutucuklarını çarpı ile kapatmalıdır. 2. sette ise yazı hakemi ilgili oyuncunun o setteki hanesine ihtar yaptırımını doğrudan kaydetmelidir. Kural 20.1, 20.2, 20.3, Müsabaka Cetveli Talimatları</p>

<p>10.16 Başhakem, kaba davranış için kırmızı kart gösterirse yazı hakemi bunu müsabaka cetvelinde nereye kaydetmelidir? Referans: Örnek Olay 7.2.1</p>	<p>Karar Bu, müsabaka cetvelinde, cezalandırılan oyuncunun hatalı davranış bölümüne kaydedilir. İhtar yaptırımı anındaki skor (yaptırımdan sonraki skor değil) kaydedilmelidir. Alınan sayı kısmında da ihtar yaptırımı ile kazanılan sayı yuvarlak içine alınmalıdır. Yazı hakemi; başhakem ve yardımcı hakeme, yaptırım ile ilgili detayları girmeyi tamamladığını işaret etmelidir. Müsabakanın sonunda bu ceza müsabaka cetvelinin Düşünceler bölümüne düzgün bir şekilde kaydedilmeli ve yaptırıma sebep olan davranış ve benzeri hareketler/sözler, hatalı davranış ceza ücret tablosuna göre açıklanarak yazılmalıdır. Kural 20.3.1, Müsabaka Cetveli Talimatları</p>
<p>10.17 Bir maçta, bir oyuncu kaba davranışı nedeniyle kırmızı kart görmüştür. Aynı setin devamında kaba davranışı nedeniyle yine ihtar cezasıyla cezalandırılmıştır. Yazı hakemi bu durumda ne yapmalıdır? Referans: Örnek Olay 7.2.2</p>	<p>Karar Oyuncuya uygulanan ikinci ihtar cezasında o oyuncunun o set ile alakalı ihtar kutucuğunu doldurmalıdır. Ardından yardımcı hakeme, oyuncunun o set için ihtar ceza limitini doldurduğunu bildirmelidir. Kural 20.3.1, Müsabaka Cetveli Talimatları</p>
<p>10.18 Müsabaka esnasında bir oyuncu fileye asılır ve bunun sonucunda fileyi tutan direk kırılır. Maç 1 saatlik aranın ardından başka bir oyun alanında başlar ve ilgili oyuncuya ihtar cezası uygulanır. Yazı hakemi 1 saatlik gecikmeyi nasıl kaydetmelidir? Referans: Örnek Olay 7.2.3</p>	<p>Karar Yazı hakemi; Düşünceler kısmına hakemin filedeki sıkıntı sebebiyle oyunu durdurduğu saati ve o anki skoru yazmalıdır. Bunun dışında müsabaka cetvelindeki hiçbir şeyi değiştirmemelidir. İhtar cezası nedeniyle rakip takım bir sayı kazanır ve servis atma hakkını elde eder. Daha sonra yine Düşünceler kısmına maçın yeni oyun alanında yeniden başladığı saati yazmalıdır. Yazı hakemi, uygun ve gerekli tüm bilgileri kaydetmelidir ki Teknik Delege duraklama zamanını net bir şekilde hesaplayabilsin. Maçın durdurulma sebebini ve başka bir oyun alanında yeniden oynanması ile ilgili kararı, müsabaka cetvelinin Düşünceler kısmına kaydetmek başhakem ve Teknik Delegenin sorumluluğundadır. Kural 17.3, Müsabaka Cetveli Talimatları</p>
<p>10.19 Başhakem iki set arasındaki durumdan ötürü oyuncuların birine kırmızı kart göstermek istedi. Yazı hakemi ne yapmalıdır? Referans: Örnek Olay 7.2.5</p>	<p>Karar Başhakem bu kırmızı kartı bir sonraki setin başlangıcında göstermelidir. İlgili oyuncuya kırmızı kart gösterdikten sonra servis atacak takımı göstermelidir.</p>

	<p>Eğer kırmızı kart gören oyuncunun takımı servis atacak takım ise rakip takım bir sayı kazanır, bir tur döner ve servis atma hakkını elde eder.</p> <p>Eğer kırmızı kart gören oyuncunun takımı servis karşılayan takım ise rakip takım bir sayı kazanır ve servis sırasını korur.</p> <p>Yazı hakemi; kırmızı kart sonucu kazanılan sayıyı yuvarlak içine alır, kırmızı kart gören oyuncunun ihtar kutucuğunu da 0-0 skoru ile işaretler.</p> <p>Müsabakanın sonunda bu ceza müsabaka cetvelinin Düşünceler bölümüne düzgün bir şekilde kaydedilmeli ve yaptırıma sebep olan davranış ve benzeri hareketler/sözler, hatalı davranış ceza ücret tablosuna göre açıklanarak yazılmalıdır.</p> <p>Kural 20.3.1, 20.4, Müsabaka Cetveli Talimatları</p>
<p>10.20</p> <p>Bir oyuncu, hakemin ihtar yaptırımına tepki gösterip formasını yırttığı için başhakem bu durumu da kaba davranış olarak değerlendirip ihtar yaptırımını uygulamıştır. Yazı hakemi bunu nasıl kaydetmelidir?</p> <p>Referans: Örnek Olay 7.2.6</p>	<p>Karar</p> <p>Yazı hakemi ilgili takımın kazanılan sayılarından ikisini işaretlemeli ve her biri ihtar nedeniyle kazanıldığından yuvarlak içine almalıdır.</p> <p>Müsabakanın sonunda bu ceza müsabaka cetvelinin Düşünceler bölümüne düzgün bir şekilde kaydedilmeli ve yaptırıma sebep olan davranış ve benzeri hareketler/sözler, hatalı davranış ceza ücret tablosuna göre açıklanarak yazılmalıdır.</p> <p>Kural 20.3.1, Müsabaka Cetveli Talimatları</p>
<p>10.21</p> <p>Müsabakanın bitişi başhakem tarafından teyit edildikten sonra oyunculardan biri aldıkları sonuca üzülür ve direktten kılıfı söker, başhakem kulesinden de kort numarasını yırtar. Tüm bu olanlar maçın bitiminden sonra olur. Bu olaylar, yine de, müsabaka cetveline kaydedilmeli midir?</p> <p>Referans: Örnek Olay 7.2.7</p>	<p>Karar</p> <p>Yazı hakemi; müsabaka cetvelinin Düşünceler kısmına bir oyuncunun veya hakemin yazmasına yönelik bir karar veremez. Bu, başhakem, yardımcı hakem ve Teknik Delegenin sorumluluğundadır. Başhakem, maç tamamlansa ve sonuç teyit edilse dahi Düşünceler kısmına yaşanan olay hakkında rapor yazmalıdır.</p> <p>Kural 20.4, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>10.22</p> <p>1 Numaralı oyuncu servisi atar ve sayı alır. Biraz tartışmadan sonra yazı hakemi yardımcı hakeme önceki servisin 2 numaralı oyuncu tarafından atılmış olması gerektiğini bildirir. Bir sonraki aşama nedir?</p> <p>Referans: Örnek Olay 8.4.1</p>	<p>Karar</p> <p>Servis atan takım kazandığı sayıları korur ve servis atmaya 2 numaralı oyuncusuyla devam eder. Maçın devam etmesi için müsabaka cetvelinin düzeltilmesi gerekebilir.</p> <p>Eğer yanlış oyuncunun servis attığı tespit edilirse, bu oyuncu ancak yazı hakemi (veya hakemlerden biri) servis atmadan önce yanlış servis atan oyuncu olduğunu doğru bir şekilde bildirmişse servis kaybı ile cezalandırılabilir.</p>

	<p>Bu durumda, yazı hakemi ve skor hakemi servis atılmadan önce yanlış servis atan oyuncuyu belirtmeyerek prosedürlerinde hata yapmış olurlar. Eğer yazı hakemi, servisin yanlış oyuncu tarafından kullanıldığını devam eden ralli içinde fark ederse yardımcı hakem ralliyi kesinlikle durdurmamalıdır.</p> <p>Kural 12.2.1, 12.2.2, 12.3, 12.6.1.1, 26.2.2.2, 27.2.2.1, 27.2.2.2</p>
<p>10.23 Bir takım kaptanı, yazı hakemine diğer takımın kaç adet mola talep ettiğini sorabilir mi? Referans: Örnek Olay 8.4.2</p>	<p>Karar Yazı hakemi bu talebe yanıt vermemeli ancak takımlardan maça devam etmelerini istemesi gereken yardımcı hakeme haber vermelidir. Kural 15.1, 16.1, 26.2</p>
<p>10.24 Bir oyuncu, hakemler ve yazı hakemi ile servisi kimin kullanacağı konusunda görüş ayrılığı yaşıyorsa hakemler neyi kontrol etmelidir? Referans: Örnek Olay 9.4</p>	<p>Karar Müsabaka cetveli servis sırasını kolayca kontrol edilmesini sağlayacak biçimde tasarlanmıştır. I'den IV'e (1-4) kadar numaralandırılmış ve servis sırasını belirten 4 adet kutu vardır. Oyuncunun numarası ilgili kutunun yanına koyulur. İlk servisi kullanacak takım, I ve III numaralı servis sırasındadır. Diğer takım ise II ve IV. Yazı hakemi; servisleri kaydetmede, hangi takımın (A-sol taraf, B-sağ taraf) servis atacağını dikkate almaksızın, sabit bir düzende kaydeder. Yardımcı hakemin, maçın ilk servisinin I numaralı kutuya kaydedildiğini kontrol etmesi önemlidir. Bu, servis sırasının başlangıçtan itibaren doğru şekilde izlenmesini sağlar. Kural 26.2.2.2, Müsabaka Cetveli Talimatları</p>
<p>10.25 Takım kaptanı, müsabaka anında belirtmediği halde müsabaka bitişinden sonra itirazda bulunursa yazı hakemi bu itirazın kaydedilmesine izin verir mi? Referans: Örnek Olay 9.6</p>	<p>Karar Hayır. Yazı hakemi, itiraz hakkında yazı yazması için yalnızca başhakem tarafından izin verilmiş kaptana müsaade edebilir. Kural 26.2.3.2, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>10.26 Her iki takım da sayılar 2-3 iken oyun alanlarını değiştirir. (3. Set) Fakat yazı hakemi hızlı bir şekilde skorun halen 2-2 olduğunu işaret eder ve bu nedenle oyun alanı değişimi gerçekleşmemelidir. Yazı hakemi bu hatayı önlemek için nasıl bir teknik kullanmalıdır? Referans: Örnek Olay 9.9</p>	<p>Karar Yazı hakemi oyun alanı değişimine bir sayı kala (örn: 2-2) ve oyun alanı değişim anını (örn: 3-2) yardımcı hakeme daima bildirmelidir. Hakemler de yazı hakeminden gelen bu bildirimleri dikkate almalıdır. Yazı hakemi, bu olayda daha uzun bir gecikmeyi önlemek adına oyun alanı değişimini düzeltmekle doğru bir uygulama yapmıştır. Kural 18.2.1, 26.2.2.5</p>
<p>10.27 Hakem sayıyı yanlışlıkla bir takıma verir ve diğer takım da başhakem kararını değiştirmeden önce</p>	<p>Karar Yazı hakemi kaydettiği molayı iptal etmeli, skor sütununu ve servis sırası kutucuğunu düzeltmelidir.</p>

<p>mola talep eder. Ardından ilgili mola iptal edilir. Yazı hakemi bu durumda ne yapmalıdır? Referans: Örnek Olay 9.10</p>	<p>Kural 22.2.1, 26.2.2.1, 26.2.2.2, 26.2.2.3</p>
<p>10.28 (Güncellendi) Tıbbi Mola sırasında 5 dakika tedavi gördükten sonra oyuncunun oyuna devam edemeyeceği bildirilir. Yazı hakemi bu tıbbi sakatlığın tüm koşullarını kaydetmek için hangi adımları atmalıdır?</p>	<p>Karar Yazı hakeminin 2 anı kaydetmesi önemlidir: 1) Başhakem protokolü ne zaman başlattı? 2) Oyun ne zaman yeniden başladı ya da bu özel durumda takımın eksik olduğu ne zaman ilan edildi? Bu kayıt saat / dakika / saniye olarak yapılmalıdır. Ek olarak yazı hakemi, takımın eksik ilan edilmesi durumunda sayı cetvelini tamamlamasına olanak sağlayacak yeterli detayı kaydetmelidir. Kural 6.4.3, 7.1.2.3, 17.1, 23.2.7, 23.3.1, 26.2.1, 26.2.2.7, Müsabaka Cetveli Talimatları</p>
<p>10.29 (Yeni) Yazı hakemi maçı başlattıktan ve ilk seti kağıt müsabaka cetvelini kullanarak tamamladıktan sonra, "VolleyStation" operatörü ilgili tüm verileri elektronik müsabaka cetveline kopyaladı. (Örneğin: skor, rotasyonlar, takım molaları, teknik molalar, artı saha değişimleri, vb.) Ardından yazı hakemi maçı elektronik müsabaka cetvelinde tamamlamaya devam etti. Maçın elektronik müsabaka cetveli geçerli bir resmi belge olarak kabul edilmeli midir?</p>	<p>Karar Yazı hakeminin çalışmasını takip etmek yardımcı hakemin sorumluluğundadır. Yardımcı hakemin, durumun farkında olması ve yazı hakeminin sürecin ortasında, o maç için eksiksiz olması halinde maçın resmi belgesi olarak kabul edilebilecek tek belge olan kağıt müsabaka cetvelini doldurmaktan vazgeçmesini engellemesi gerekirdi. Bir setin tamamı için elektronik müsabaka cetvelindeki verileri gerçek zamanlı olarak yeniden üretmeye çalışmak, maçın tam ve gerçek zamanlamasını yeniden üretmek mümkün olmadığından doğru değildir. Kural 23.2.3, 23.3.1, 26.2, Müsabaka Cetveli Talimatları</p>